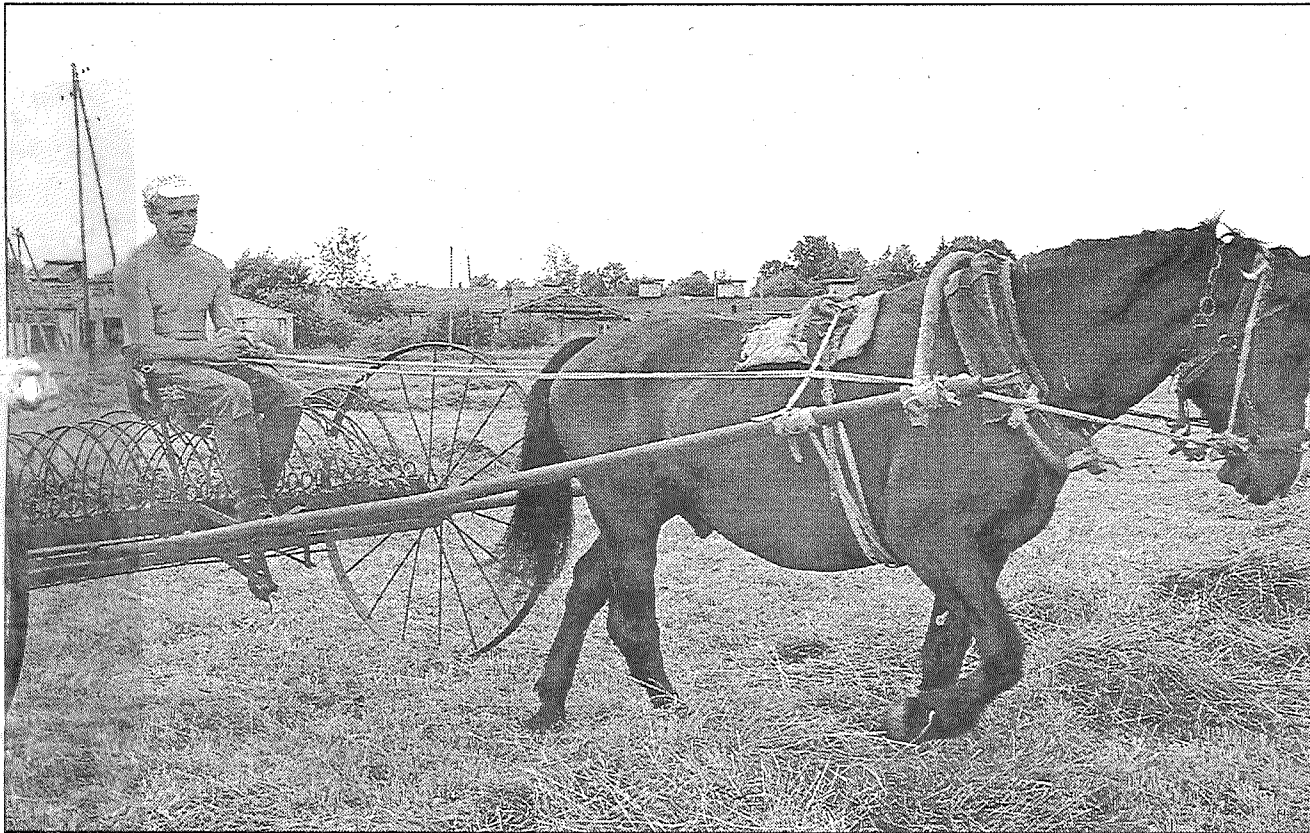

Siena laiks – līdz Jēkabiem

● Melnais Dancis pa pļavu danceniski viegli vilka grābekli, paklausidams Aleksandra Vilcāna komandām. Dancis zina, ka no šī sviedrainā darba arī viņam ziemā kas tiks.

Sparīgi jāpļauj un jāvēc siens. No Jāņiem līdz Jēkabiem (25. jūlijā) – siena laiks un peldēšanās upē. Pirti kurina retāk. Tā norādīts mūsu senču kalendārā. Bet kāda te pirts. Ja saulei kuru dienu izdodas izlauzties cauri mākoņu gūzmai, tad viņa kompensē neatdoto siltumu, apveicot zemes ļaudis ar dubultu karstuma devu. Lauciniekus un arī pilsētniekus pļavas izsviedrē vairāk par kuru katru pirti.

Kā vakar pārliecinājās arī «Novadnieka» žurnālisti, pašlaik lauku ļaudis sienu pļauj, kaltē, vālo, krauj zārdos un ved šķūņos pilnā sparā.

Preiļu novada Moskvīnā siena pļavā rosījās trīs dažāda gadagājuma vīri. Leonīds Ivanovs ar dakšām reizē pacēla vai ceturto daļu no siena kaudzes, pildot mazā traktorīna piekabi. Klēpjus pretī saņēma un par to, lai vezums būtu pareizi un glīti nokrauts, rūpējās viņa dēls Dmitrijs. Bet mazdēls Vadims pa to laiku iemēģināja, vai var aizsniegt stūres ratu un pedāļus vectēva pašrocīgi konstruētajā traktorā.

Leonīds stāstīja, ka piekabē sakraus vēl arī otru kaudzi un kļiedēja mūsu šaubas par tāda maza braucamrīka vilktspēju. Motors un citas

daļas paņemtas no «Moskvīča», darbojoties ar benzīnu. Ar policiju viss kārtībā – braucamrīks reģistrēts kā nākas. Savādāk viņš nemaz neriskētu doties uz Preiļiem, jo Ivanovu ģimene dzīvo pilsētā, bet Leonīda sievas Anastasijas zeme atrodas Moskvīnā. Tā arī braukājam prom atpakaļ, stāstīja Leonīds, jo lopi vasarā ganās, protams, ne jau pilsētā.

Ivanovu saimniecībā ir divas slaucamas govīs un divi bullēni, kam jānodrošina sātiņa un laba barība ziemošanas laikā. Daļa no nepieciešamā daudzuma jau sagādāta un savesta šķūnī. Arī kaudzēs sakrautais līdz vakaram nokļuva zem jumta. Bet liels pļavas gabals gaidīja grābējus un dakšotājus. Aboliņam vēl jāzūst, saimnieks rādīja uz biežākajiem vāliem, bet siens gan tikšot sakrauts zārdos. Tā vāli visai pašķidri. Zāles augšanas periodā šogad bija par maz mitruma. Tomēr lopiņiem pietikšot, viņš sprieda, parāudzīdamies uz netālu piesietajiem četriem liellopiem.

□□□

Savukārt citā Preiļu novada siena pļavā, kas pieder Buku iedzīvotājam Franciskai Vilcānei, pati saimniece nemaz nebija sastopama. Te ar zirga grābekli smaržīgo sie-

● Ivanovu ģimenes triju paaudžu vīri (no kreisās): Leonīds, Dmitrijs un Vadims savāko sienu ar «kazlēnu», kā īpašnieks dēvē savu traktorīnu, vedīs uz Preiļiem. Tā nu viņiem sanācis – dzīvo pilsētā un apstrādā zemi laukos. Foto: M. Rukosujevs

nu vālos vēla talcinieki – Franciskas dēls Aleksandrs kopā ar sievu Anitu, kura ar parasto grābekli pielīdzināja vālus. Māte turot divas govīs, teli, zirgu, aitas, tā par šo saimniecību stāstīja Aleksandrs. Visiem apetīte laba, siena vajagot daudz, un arī nopļautā gabala apmēri rādīja, ka talciniekiem te ir, ko rauties. Pie mātes atbraukuši atvaļinājuma laikā, stāstīja Aleksandrs. Pametuši Jūrmalu, kurā abi dzīvo. Aleksandrs strādā Rīgā, televīzijā, veic inženiera pienākumus, bet Anita Jūrmalas poliklinikā ir personāldaļas vadītāja. Bet uz jau-

tājumu, vai viegli atpūtu pie jūras apmainīt pret svišanu siena pļavā, šī ģimene paskaidroja, ka te viņiem patīk labāk. Apkārt nav ļaužu barī, ir miers un klusums, ko piepilda tikai putnu dziesmas. Bet galvenais stimulis, kas viņus pamudinājis braukt uz šejieni, tomēr esot nepieciešamība palīdzēt mātei saimniecības kopšanā. Kaut arī siena pļava liela, nemaz tik daudz darba nebūšot. Vāli netikšot ar rokām krauti kaudzēs, bet sapsēti ķipās, stāstīja Aleksandrs.

L.Rancāne

Ja neesat abonējuši «NOVADNIEKU», varat to iegādāties Preiļos

veikalā «Vektra-2» (Celtņieku ielā 2),
IU «Volkovs» pārtikas veikalā
(Rēzeknes ielā 2),
«Beta» (Brīvības ielā 2),
IU «Vlad» veikalā (Pils ielā 10a),
«Pie Jura» (Rēzeknes ielā 32),
veikalā «Izvēle» (Daugavpils ielā 62) un
veikalā «Kārums» (Celtņieku ielā 2).

ZIŅAS

II Pasaules latgaļu konferencē Preiļi būs maz pārstāvēti

«Novadnieks» jau informēja, ka no 10. līdz 13. augustam Rēzeknē notiks II Pasaules latgaļu konference. Tās darba kārtībā paredzētas gan tikšanās ar kinorežisoriem, aktieriem un citiem intelīģences pārstāvjiem, gan dažādas izstādes un garīgās mūzikas koncerti. 11. augustā tiks iesvētīts Franča Trasuna pieminekļa pamatakmens. Taču, kā «Novadniekam» atzina Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore un konferences rīcības komitejas kultūras darba grupas locekle Elvīra Brovacka, prelieši šajā konferencē būs maz pārstāvēti. Desmit minūtes ilga uzstāšanās tika piedāvāta tikai vienam kolektīvam. Tas būs Preiļu novada vīru vokālais ansamblis Alberta Vucāna vadībā. Vīri prezentēs Preiļu rajonu, dziedot pieminekļa «Vienoti Latvijai» atjaunošanas desmitās gadadienas svinībās, kas notiks 12. augustā pulksten 22.00. Preiļu rajona padome ar savu lēmumu konferences rīkošanai piešķirusi 250 latus.

Arendoles muižā pulcējas muižkungji

Pirmdien Vārkavas novada Arendoles muižā uz pirmo Latvijas muižnieku turnīru pulcējas piļļi un muižu pārstāvji no visas Latvijas. Pasākuma rīkotāji ir Latvijas piļu un muižu asociācija, kurā iesaistījusies arī Arendoles muiža. Turnīrā par galveno Latvijas stiprākās komturijas nosaukumu cīnījās 14 komandas. To dalībnieki bija apvienojušies komturijās (sens bruņinieku ordeņa pārvaldes iecirknis), latgalieši – Arendoles, Varakļānu muiža un Krustpils pils – bija izveidojuši vojevodi. Arendolē risinājās isti muižnieciskas izklaides – šaušana ar loku un arbaletu, roku laušanas cīņi, kāršu spēle, virves vilkšana un cirvja mešana. Kā «Novadniekam» pastāstīja Arendoles muižas īpašniece F.Turlaja, pavisam pasākumā piedalījās ap 150 dalībnieku un uzvarētāja titulu pa novadiem ieguva Zemgales novada muižnieki, kas bija pārstāvēti viskuplākajā skaitā. No muižām galveno balvu izcīnīja vidzemnieki – Beļavas muiža, savukārt Latgali pārstāvošie dalībnieki uzvarēja tērpu skatē, jo pālika nepārspēti ar saviem skaistajiem, senlaicīgajiem tērpiem, kas tikuši rēti no Latvijas Televīzijas. Muižnieku turnīrs turpinājās arī vakar, kad dalībnieki ceļoja ar laivām pa Dubnu līdz Vārkavas piļij. Lai piesaistītu tūristu uzmanību, Arendole iesaistījies piļu un muižu apceļošanas akcijā, un šovasar muižu apmeklējusi jau vairāk kā simts intereenti.

Zemnieku semināram mainīts datums

Kā informē Preiļu lauksaimniecības konsultāciju birojs, ir mainīts lauku dienas norises datums. Sākotnēji iecerētais seminārs par zālāju audzēšanu notiks nevis 19. jūlijā, bet gan ceturtdien, 18. jūlijā Preiļu novada Aizkalnes pagasta zemnieku saimniecībā «Pumpuri». Seminārā stāstīs par augstāzīgu zālāju ierīkošanu, izmantojot SIA «Latvijas šķirnes sēklas» piedāvāto zālāju materiālu. Būs informācija arī par jaunumiem saistībā ar prasībām, ko zemniekiem izvirza iestāšanās Eiropas Savienībā. Pulcēšanās pulksten 11.00 Aizkalnes pagasta centra ēkā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Kāpēc neizziņoja vētras tuvošanos?

Ceturtdien Latvijā plosījās spēcīga viesuļvētra, bet Valsts hidrometeoroloģijas pārvalde neizziņoja par vētras tuvošanos. Kaut gan pārvalde apgalvo pretējo, ka par šo negaisu brīdināti attiecīgie dienēstvi (piemēram, ugunsdzēsēji), trīs izdzēstās dzīvības vairs atgriezt nav iespējams. Bet ko darīt ugunsdzēsējiem, kuriem tāpat jācinās ar naudas trūkumu, iet ielās un saukt megafonos par vētras tuvošanos. Vairāki tomēr sinoptiķi tai brīdī, saziņoties ar ēterā esošām raidorganizācijām varēja brīdināt cilvēkus par stihiju? Sinoptiķi nelūdza ziņot par briesmu tuvošanos, ēters klusēja. Rezultātā - cilvēku upuri un gūtās traumas. Dažās vietās, kā Rīgā, Dobeļē, Aināzēs un Bauskā, plosījies virpuļviesulis. Siguldā vētras laikā notikušo elektroapgādes traucējumu dēļ apstājās gaisa tramvajs un 30 metru augstumā virs zemes piecas stundas pavadījuši 11 Lielbritānijas tūristi, kuri vakarā veiksmīgi nogādāti uz zemes. Elektroenerģijas padevi visā Latvijas teritorijā varēs atjaunot tikai šonedēļ. Bet ne jau pie visa vainojama tikai hidrometeoroloģijas pārvalde. Jau četrus gadus šī iestāde prasa naudu valdībai īpaša radara iegādei, taču pagaidām nesekmīgi. Šāds radars maksā apmēram 1 miljonu latu, tas dotu daudz lielākas iespējas prognozēt dabas stihiju tuvošanos.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija pieprasījusi sniegt pārvaldei paskaidrojumu par neizziņoto vētras tuvošanos un turpmāk par ārkārtas situācijām brīdināt medijus.

Kas labos jauno Darba likumu?

Labklājības ministrija (LM) piektdien preseī pāuda viedokli, ka ar iniciatīvu veikt grozījumus jaunajā Darba likumā jānāk nevis LM, bet gan Tieslietu ministrijai, jo tā esot likuma turētāja un TM pārstāvis esot vadījis likuma izstrādāšanas darbu grupu. Taču TM atzīst, ka par grozījumu izstrādes nepieciešamību būtu jālemt valdībai, un saistība ar šo jomu esot lielāka LM. «Novadnieks» jau ziņoja, ka jaunajā Darba likumā ir iestrādāta nelōģiska prasība maksāt par nenostādātājam svētku dienām vidējo izpeldi. Tas vien valsts sektoram prasītu papildus 13 miljonus latu. Grozījumiem ir jābūt, bet pašlaik notiek karsta kartupēla mētāšana no vienas ministrijas uz otru. Tomēr pirmdien ministru prezidenta A. Bērziņa parakstītā rezolūcija paredz, ka LM būs līdz 1. augustam jā sagatavo priekšlikumi jaunā Darba likuma radīto problēmu risināšanā.

Dažos teikumos:

■ Mediķu streiks 18. jūlijā atkarīgs no valdības. Lai vidēji līdz 140 latiem mēnesī palielinātu mediķu algas, jau šogad valdībai jāveic grozījumi budžetā, veselības aprūpei piešķirot vēl 3,2 miljonus latu. Ja tas tiks izpildīts, plānotais streiks nenotiks.

■ Noklususi finanšu ministra Aigara Kalviša krēsla sūpošana no tēvzemniešu puses, kas pagājušajā nedēļā ar mediju starpniecību aicināja premjeru pārtraukt «Latvijas kuģniecības» privatizāciju vai arī atsaukt no amata A. Kalviti. Tēvzemnieši negatavoja iesniegt konkrētus priekšlikumus, bet gaida premjera A. Bērziņa rīcību un viņa klusēšanu tulko kā piekrišanu tēvzemniešu viedoklim.

■ Pirmdien sākas un līdz 12. jūlijam turpināsies Ceļu satiksmes drošības direkcijas rīkotā pieklājības nedēļa ar mediju starpniecību. Tas laikā pastiprināti tiks novērota autovadītāju izturēšanās pie gājēju pārejām, nelaimes gadījumu vietās un pieklājību pret citiem satiksmes dalībniekiem. Nepieklājīgie saņem brīdinājumu, ceļu satiksmes noteikumu grāmatīņu un pārkāpumu kodeksu.

Ziņas sagatavoja T. Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks, Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv.

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Satiksmes ministra uzdevums Preiļu rajonā izpildīts

Pavasari satiksmes ministra Anatolija Gorbunova dotais uzdevums ceļu uzturētājiem Preiļu rajonā tika izpildīts pirms termiņa, «Novadnieku» informēja Latvijas Autoceļu direkcijas (LAD) Preiļu nodaļas vadītājs Raitis Griķis.

Ministrs bija uzdevis visā valstī autoceļu bedriņu remontu pabeigt līdz Jāņiem, darbiem līdzīgo sekoja speciāli izveidotas Satiksmes ministrijas darba grupas. Preiļu rajonā ceļu uzturētāji pārbaudītājus mierīgu prātu varēja gaidīt jau pusotru nedēļu pirms svētkiem. Valsts autoceļos asfaltbetona seguma ziemā radušās bedres labojot, rajonā tika iztērēti 49 tūkstoši latu, darbus veica akciju sabiedrība «Latgales ceļi».

Ceļi tikpat ielāpānī kā vecas bikses

Kā atzina R. Griķis, ar ministru uzdevumu laikā nav tikuši tikai Tukuma un Rīgas rajona ceļu uzturētāji, jo šajās pašvaldībās transporta intensitāte ir vairākkārt lielāka nekā citur, līdz ar to arī ceļiem jāiztur lielāka slodze un to stāvoklis ir kritisks.

Ar ceļiem ir tāpat kā ar vecām biksēm, ielāps pie ielāpa lāgā neturas, tā radot sīkas bedrites un jaunus plaisas, kas klimatisko apstākļu ietekmē pamazām kļūst arvien lielākas. R. Griķis skaidroja, ka pagaidām bedriņu remontdarbiem nav izdomāta labāka tehnoloģija kā seguma bojāto vietu piepildīšana ar šķembām un emulsiņu. Atsevišķās vietās, piemēram, ceļa Preiļi - Viļāni trijos posmos un Preiļi - Špoģi divos posmos, kur segums bija bojāts visvairāk, tika klāts karstais asfaltbetons. Ceļu Preiļi - Gailīši - Krāce šogad laboja ar akciju sabiedrības «Latgales ceļi» rīcībā esošo speciālo asfalta bedriņu remonta mašīnu, ko ceļinieki sauc par «ziloni». Iekārta tiek izmantota pirmo gadu, tāpēc par darba kvalitāti un izmantotās tehnoloģijas plusiem un mīnusiem varēs spriest tikai va-saras beigās.

Remontdeficīts mērāms miljonos latu

Raksturojot kopējo situāciju uz rajona autoceļiem, R. Griķis pastāstīja, ka liela uzmanība šovasar tiek veltīta arī citiem ikdienas uzturē-

šanas darbiem. Piemēram, grants ceļu greiderēšanai jau iztērēti aptuveni 36 tūkstoši latu, bet 10 tūkstoši latu bijuši nepieciešami bedru aizbēršanai un izdangātāko vietu nolīdzināšanai. Ņemot vērā to, kādā stāvoklī ir lielākā daļa grants ceļu rajona teritorijā, minētais finansējums ir tikai nieks. Grants seguma atjaunošanai nepieciešami daudzārt lielāki līdzekļi, pēc Latvijas Autoceļu direkcijas rajona nodaļas vadītāja domām, remontdeficīts mērāms miljonos latu.

Karstais un sausais laiks maijā un jūnijā kavēja ceļu greiderēšanu, jo šim darbam piemēroti apstākļi ir tikai tad, ja grants seguma mitrums ir 10 līdz 15 procenti. Sausā laikā greiderēšanu ceļinieki uzskata par lieku naudas tērēšanu, bedrites no jauna izveidojas jau pēc pāris dienām. Pašlaik pēc nesenajiem lietiem visi rajona ceļi nogreiderēti, darbi turpināsies līdz rudenim.

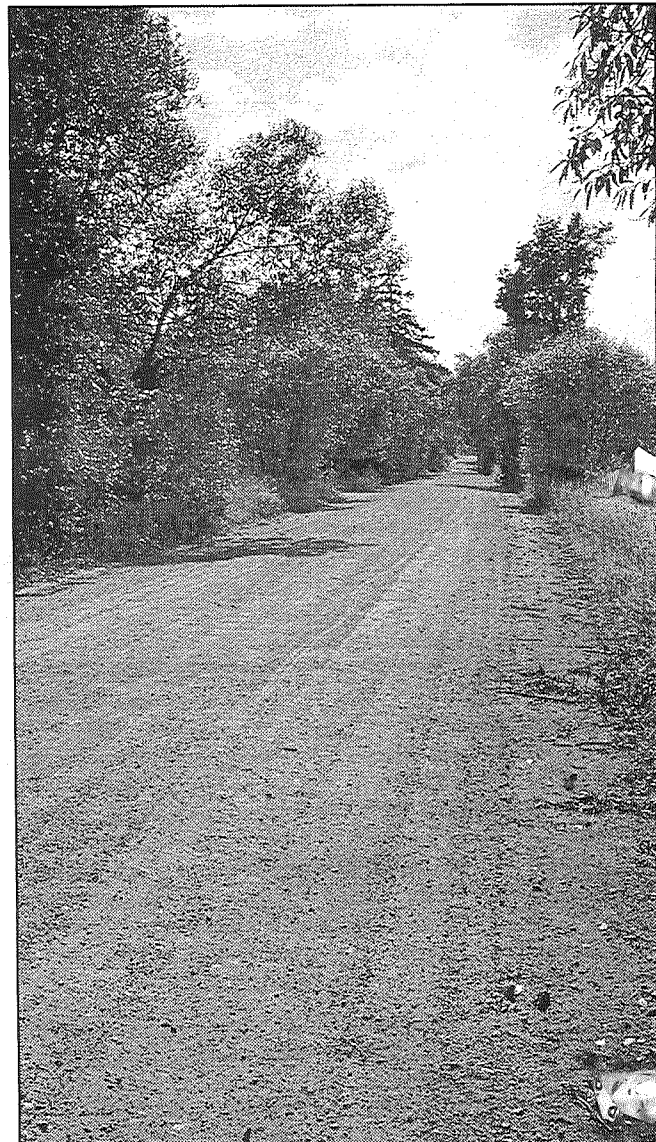
Pie ceļu ikdienas uzturēšanas darbiem pieskaitāma arī ceļmalu un grāvju apļaušana. Šis uzdevums paveikts gar valsts galvenajiem ceļiem un 1. šķiras ceļiem, nedaudz — arī 2. šķiras ceļiem. Pļaušana turpināsies arī jūlijā un augustā.

Cer uz Eiropas līdzekļiem

Ņemot vērā saspringto situāciju valsts budžetā, maz naudas var atvēlēt arī periodiskajiem ceļu uzturēšanas darbiem. Šogad rajonā par šiem līdzekļiem ir atjaunots asfalts 950 metru garā posmā uz ceļa Jaunaglona - Aglona un atjaunota ceļa ass līnija uz valsts nozīmes ceļiem Rēzekne - Daugavpils un Rīga - Daugavpils. Joprojām bez ass līnijas ir ceļa posms no Preiļiem līdz Rožupei, kas transportlīdzekļu vadītājiem sagādā problēmas, braucot krēslas stundās un naktī. R. Griķis prognozēja, ka situācija var uzlaboties tikai tad, kad Latvija kļūs Eiropas Savienības dalībvalsts. Tādā gadījumā no dažādiem fondiem valstī varētu ienākt arī līdzekļi infrastruktūras un ceļu sakārtošanai atbilstoši Eiropas līmenim.

Lai gan pieņemts lēmums no degvielas akcīzes nodokļa turpmāk ceļu uzturēšanai novirzīt 85 procentus, ievērojama situācijas uzlabošanās pagaidām nav paredzama. Situācija var kļūt skaidrāka tikai pēc 8. Saeimas vēlēšanām, kad darbu uzsāks

*Domā un darbojies:
stāvoklis iedens ir indīgs.*

● Ceļu uzturēšanai Latvijā ik gadus tiek piešķirti aptuveni 16 miljoni latu. Šī summa ir vismaz trīs reizes mazāka nekā nepieciešams. Foto: M. Rukosuļevs

jaunā valdība, kas arī apstiprinās nākamā gada valsts budžetu. Jācer, ka ceļi tomēr tiks uzskatīti par prioritāti un akcīzes nodokļa sadalījums būs tiem par labu arī nākamās valdības skatījumā.

Ja tiks panākts Preiļu rajona padomes atbalsts, vēl šogad, iespējams, tiks uzklāts asfalts Rēzeknes ielā Riebiņos. Šī iela ir ceļa Puša - Krāce - Silajāni - Riebiņi turpinājums. Pusi no tās asfaltēšanai nepieciešamajiem līdzekļiem gatava piešķirt LAD, atlikusi daļa jāgādā rajona pašvaldībai.

Paredzēta arī autoostas un stāvlaukuma izbūve Aglonā. Arī šī objekta būvdarbus uz pusēm finansēs LAD un pagasta padome. Šonedēļ būs zināmi izsoles rezultāti un firma, kas būs autoostu, darbi varētu būt galā šī gada oktobrī.

«Novadnieks» vairākkārt rakstījis par tilta pāri Dubnai sliktu tehnisko stāvokli Līvānos. Izsludināts konkurss par paredzams, ka rudens pusē varētu sākties būvdarbi. Kopējā būvdarbu summa tiek lēsta viena līdz

divu miljonu latu apmērā (te ietilpst arī asfalta seguma atjaunošana Rīgas ielā 2,5 kilometru garumā). Sakarā ar lielo darbu apjomu tilts pāri Dubnai līdz galam tiks izbūvēts tikai nākamgad.

Cinās ar kaitniekiem

Runājot par ceļu stāvokli rajonā, R. Griķis minēja arī tādu tēmu kā ceļa zīmju nomaīņa. Skumjākais, pēc viņa domām, ir tas, ka ik mēnesī rajonā jānomaina par 4 - 5 ceļa zīmes, kas tikušas ļaunprātīgi sabojātas. Šī «kaite» īpaši raksturīga Jaunaglonas apkārtnē. Pirms pāris gadiem ceļa zīmju bojātāji tika pieķerti un tiesāti, viņiem nācās zīmes atjaunot par pašu līdzekļiem. Bieži tiek salauzti un sabojāti arī soliņi autobusu pieturās. Riebiņos pie tilta pāri Feimankai jau pāris reizes nācies zvejojot no upes laukā sarkanbaltos gaismas atstarotājus, kas abās pusēs piestiprināti pie margām.

L. Kirillova

TREŠDIENAS INTERVIJA

Spīts, kas palīdz

— Vai tiešām tik daudz – 31 darba gads vienā un tajā pašā iestādē?

— Jā gan. 1971. gadā tiku pieņemta darbā rajona tautas izglītības nodaļā kā rezerves skolotāja. Biju jauna, Līvānu 1. vidusskolu tikko absolvējusi skolniece, bet gana drosmīga šādam solim.

— Par ko jūs sevi uzskatāt vairāk – par līvānieti, vai par preiļieti?

— Kaut kādā manas sirds daļiņā vienmēr būs vieta Līvāniem, manas bērnības un skolas gadu pilsētai, kurā arī pašlaik dzīvo mani vecāki. Tomēr sevi vairāk skatu par preiļieti. Nu jau arī dzīvo lielākā daļa šeit aizvadīta.

— Uzaugu kā izteikta pilsētiece, kurai maz saistības ar laukiem. Nepatīkamākie notikumi manā bērnībā saistās tieši ar laukiem. Vēl negāju skolā, kad gadījās slikt Sovankā, kas tek cauri Rudzātiem. Tur nācās piedzīvot arī zibens spērienu, no kura atguvos tikai pārnesta mājās.

— Kādas attiecības ar ūdeņiem bija turpmāk?

— Normālas. Kādu laiku Līvānos dzīvojām mājā, kas atradās pie Dubnas un Daugavas sateces. Mans tētis aizrāvās ar zivju ķeršanu, vienu periodu pat strādāja oficiālā darbā par zvejnieku. Mums bija sava laiva. Protu airēt, makšķerēt zivis, ķert zušus, rakt tārpus. To uzvilksana uz āķa bija pats nepatīkamākais, no centos izvairīties. Esmu makšķerējis vienlaikus ar diviem āķiem. Protu blītkot. Tikai pēdējos desmit gados vairs neesmu ziemā sēdējusi uz ezera pie āliņģa. Man patīk zivis gan ķert, gan tirīt, gan gatavot.

— Kad sākat aizrauties ar dambreti?

— Gribas teikt, ka dambrete skolas gados man nāca vīrsū kā melna nakts un savā ziņā tā atņēma daļu no bērnības. Manā klasē mācījās kāds zēns, kura tēvs – Miervaldis Zālītis bija dambretes entuziasts un to spēlēja izcili labi. Viņi dzīvoja netālu no mums. 6. vai 7. klasē viņš atnāca uz skolu un ierosināja sarīkot klasē turnīru starp zēniem un meitenēm. Neko daudz nejēdzu, bet tomēr biju tikusi par uzvarētāju. Zāliša kungs bija tas, kurš gandrīz vai piespiedu kārtā savāca un izveidoja dambretistu komandu – trīs zēni un viena meitene, kura, protams, biju es. Neļāva man paiet garām savai mājai, aicināja iekšā, sēdināja pie dambretes galda, stāstīja un rādīja, mācīja no galvas kombinācijas, lika risināt. Bet rezultāts bija tāds, ka mūsu komanda Latvijas mēroga sacensībās ieguva pirmo vietu. Braucām uz Vissavienības sacensībām uz Odesu. Pēc tam manā dzīvē ienāca noņemtnes, mācīšanās no rīta līdz vakaram piespiedu kārtā visādu dambretes slavenību vadībā. Bet tagad esmu pateicīga liktenim.

Jo dambretes izlases komandas sastāvā krustām šķērsām esmu izbraukusi visu bijušo savienību, pabijusi visu republiku galvaspilsētās un citās pilsētās. Ar lidmašīnām lidojām, ar kuģiem braucām. Priecājos, ka arī tagad Līvānu skolās joprojām ir dzīvas dambretes spēlēšanas tradīcijas.

— Kas jūs pievērsa pedagoga darbam?

— Mana krustmāte, kas strādāja toreizējā Gaiņu skolā. Reizēm ciemojos pie viņas un redzēju, kā viņa strādā vienlaikus ar četriem klašu skolēniem. Vienā telpā pirmā solū rinda – pirmā klase, otrā rinda – otrā klase un tā tālāk. Bērni rātni, paklausīgi. Man arī gribējās būt skolotājai. Ar tādām domām kopā ar draudzeni aizbraucām uz Liepāju stāties pedagogiskajā institūtā, bet pēdējā brīdī nobijāmies gan no lielā konkursa, gan no tā, vai patiešām spēsim strādāt skolā un dokumentus izņēmam.

— Bet tomēr šodien esat pedagoge.

— Pieteicos darbā tautas izglītības nodaļā un tiku pieņemta. Mans amats saucās «rezerves skolotāja» un kā tāda pēc piecu dienu darba nodaļā tiku nosūtīta uz Silajāņu pamatskolu. Par matemātikas skolotāju. Lai nu ar ko, bet ar matemātiku gan vidusskolā man gāja ne visai labi biežā kavējumā dēļ, kad atrados sacensībās. Atceros, vienā no matemātikas stundām bezpalīdzīgi stāvēju pie tāfeles un mēģināju kaut ko kombinēt, bet skolotājs man pārmeta, — matemātika nav dambrete, kurā var bīdīt kauliņus, kā vien vēlēs. Man toreiz gribējās atstāt, ka dambrete arī nav matemātika, ka arī tajā jānācās, ka tā prasa milzums lielu sasprindzināšanos un garīgo piepūli.

— Bet ar visu to biju matemātikas skolotāja 4. – 8. klašu skolēniem. Nācās arī pašai sēdēt pie grāmatām, mācīties, saprast. Starp audzēkņiem bija arī otrgadnieki, tādi, kam gadu vairāk nekā man. Viņiem gan nekāda lielā bijība pret mani nebija. Autoritāti ieguva ar basketbola palīdzību, kuru labi spēlēju.

— Visiem skolotājiem bija audzināmās klases, bet es noteikti no tā atteicos. Taču sanāca tā, ka 8. klases audzinātāja smagi saslima, un nekas cits neatlika kā šos skolēnus aizvadīt līdz izlaidumam. Tikko biju sākusi strādāt, kad man bija jāiet galā ar pēdējo zvanu, ar izlaidumu. Tas ir raksturīgs visai manai dzīvei – tieku nostādīta nepazīstama un nezināma fakta priekšā, ar ko jāiet galā. 27 gadu vecumā nomira skolotāja, kas matemātiku mācīja krievu valodā, un veselu mācību gadu man nācās strādāt viņas vietā, par vienādajiem, hipotenūzām un teorēmām runāt krievu valodā. Esmu mācījusi arī ekonomiku, ģeogrāfiju, fiziku, rasēšanu. Līdz izlaidumam

Dzīvē nav kā dambretē, saka DZINTRA ŠMUKSTE, rajona izglītības pārvaldes vispārīglītojošo skolu speciāliste. Labs dambretists, un Dzintra tāda ir bijusi visu mūžu, apgūst neskaitāmas kombinācijas. Tas, ko dzīve nereti likusi priekšā Dzintrai, nav atbildis izplānotām kombinācijām vai priekšstatim par tuvāku un tālāku nākotni. Bet viņa nespēj pārvarēt vārda «vajag» maģiju, un tas atkal Dzintru ir ievēlīcis darbu, pienākumu un notikumu gūzmā. Slodze palīdz papildīt to tukšumu, kāds rodas, kad bērns ir izaudzis un aizgājis savā dzīvē. Dzintras meita Inese tagad jau ir prokurore, kopā ar vīru strādā un dzīvo Rīgā, audzina mazās Kristiānu un Adriānu. Leonards, Ineses tētis, aizgājis viņšaulē. Somēnes viņam būtu tikai 50. Arī sunenīte Pūcite, kuras sabiedrībā ģimene pavadīja 14 gadus, devusies mūžīgajos medību laukos. Bet ar tik milzīgu cieņas un autoritātes bagāžu, kādu Dzintra Šmukste iemantojusi rajona pedagogu un skolu vadītāju aprindās, pietiek, lai būtu stimuls arī smagākos dzīves brīžos. Bez tam nopelnītā autoritāte nav kā nodeva viņas amatam, bet nāk kopā ar pamatīgu siltas draudzības un sirsnības devu.

● Mana mājas dzīve ir agrs rīts un vēls vakars. Cita laika mājām nav, saka Dzintra Šmukste, rajona izglītības pārvaldes vispārīglītojošo skolu speciāliste. Sevi viņa raksturo kā spītīgū. Bet spīts viņai vienmēr ir palīdzējis. Foto: M. Rukosujevs.

aizvadīju vēl divas savas audzināmās klases. Iestājos neklātienē, studēju latviešu valodu un literatūru. Iepazinos ar savu nākamā vīru, nodibinājām ģimēni, piedzima meita.

Tomēr, kad meitai pienāca skolā iešanas laiks, bijām spiesti pārcelties uz Preiļiem, jo vēlējos, lai viņa mācās latviešu valodā. Silajāņos togad pirmajā klasē bija tikai viens latviešu bērns. Tā es pametu šo skolu pēc 11 tajā nostrādātiem gadiem. Starp citu, kad sāku pirmo reizi mācīt latviešu valodu, 6. klasē bija skolēns Andrejs Zagorskis, kas tagad ir mans tiešais priekšnieks. Jāsaka, viņš bija centīgs un apziņīgs skolēns.

— Man piedāvāja darbu izglītības nodaļā par mācību grāmatu fondu metodiķi, bet pēc diviem gadiem tiku iecelta par skolu inspektori. Kā tikai nav saukšies mani turpmākie amati: skolu pārstāve, vadītāja vietniece un citi, cik reizes neesam brīdināti par iespējamo atbrīvošanu un reorganizāciju. Tas viss pārdzīvots, kaut arī prasījusi nervu patēriņu un radījis stresu.

Tomēr vienlaikus izglītības pārvaldes darbiniekiem ir atļauts noteiktu stundu skaitu strādāt arī skolā. Bez Silajāņu skolas esmu strādājusi vēl sešās rajona skolās. Jāteic, ka tas man devis iespēju ļoti izziņāt mūsu skolu dzīvi, varu salīdzināt tās.

— Kādi pienākumi jums jāveic pašlaik?

— Manā kompetencē ir visi skolvadības un kadru jautājumi. Bez tam manā pārziņā ir īpaši smagi risināmais jautājums, kas saistīts ar valsts pārbaudes darbiem un eksāmeniem. Jo sevišķi lielu atbildību un precizitāti pra-

sa centralizēto eksāmenu organizēšana. Šogad tie bija jau 13.

Patīkami, ka labi kontakti nodibināti ar skolu direktoriem. Savstarpējas sapratnes garā strādājam arī ar skolotājiem. Rajona pedagogi ir pretimnākoši, mums neizveidojās konfliktsituācijas. Skolotājiem ir augsta kvalifikācija. Kā viņi vada stundas! Nereti tās izskatās kā uzvedums, cik ļoti skolotājs ir nopūlējies audzēkņu ieinteresēšanai. Stundas ir saistošas, vizuāli skatāmas. Ļoti bagātīgs metodisko materiālu klāsts. Pavisam savādāka attieksme pret skolēniem nekā kādreiz. Skolotāji piedalās ļoti daudz kursos, ceļ savu kvalifikāciju.

— Bet grūtāk kļūst ar skolēniem. Jā, daļa no viņiem ļoti labi saprot, ka viņiem vajadzīga labas zināšanas, laba izglītība, bet daļai pietrūkst nopietnas attieksmes. Šogad pirmo reizi rajonā notika tāds gadījums, ka divu skolu skolēni neieradās uz centralizēto eksāmenu. Vienas skolas pieci skolēni, kas eksāmenu angļu valodā kārtāja citā skolā, neieradās uz otro daļu. Otrā skolā divas meitenes savu neierašanos attaisnoja ar aizgulēšanos. Kad direktore ieradās mājās meklēt meitenes, māte gulēja piedzērusies. Bet vēl kādas skolas audzēkņi uzskatīja, ka centralizētā eksāmena dienā par visu svarīgāka ir eksāmena kārtošana autovadītāja tiesību iegūšanai. Vēl no citas skolas pienāca informācija, ka pēdējā eksāmena laikā skolēni vairs nebija valdāmi.

— Jūsu darba diena nereti ieilgst līdz vēlam vakaram.

— Vienlaikus esmu uzņēmusies arī pieaugušo sporta darba koordinēšanu rajonā. Cenšos, lai

vismaz uz lielākajām sporta spēlēm varētu aizvest arī rajona veterānu sportistu komandu. Man patīk darboties, un es nevaru tā vienkārši sēdēt. Sabiedriskā kartā veicu arī Latgales novada sporta padomes priekšsēdētāja darbu. Tas prasa laiku un enerģiju dažādu programmu rakstīšanai, naudas meklēšanai.

— Vadu latviešu valodas kursu krievu un citu tautību pārstāvējiem. Šajā darbā sastopos ar cilvēkiem, kuriem stipri jūtu līdzī. Šobrīd nelatviešiem, lai saņemtu trešo kategoriju valsts valodas zināšanu, ir ļoti smagi. Eksāmens ir sarežģīts. Nelatvieši, īpaši preiļieši, kas šeit dzīvo ļoti ilgi, ir pozitīvi noskaņoti, labvēlīgi uzņemti, ka jāzina valoda, bet viņiem ir lielas problēmas ar to tikt galā. Tie jaunie cilvēki, kas ieradusies Latvijā nesen, iemācās skaisti runāt latviski pat dažu mēnešu laikā.

— Ko jūs vislabprātāk darāt, kad tomēr atrodat brīvu laiku?

— Kādreiz aizrāvos ar lasīšanu. Labprāt spēlēju dambreti. Ļoti patīk sēņot. Zīnu bagātīgas sēņu vietas apkārtējos pagastos. Man ir sava recepte sēņu sagatavošanai ziemai. Bieži tiekots ar skolotājiem, direktoriem, kuri mēdz ielūgt uz savas skolas vai saviem personīgajiem svētkiem. Kaut kā ir sanācis, ka man apkārt ir ļoti daudz labu cilvēku. Kad neklājas viegli, pietiek ar labu vārdu, vai pat ar draudzīgu un uzmanrīnošu balsi telefona klausulē. Man ir sajūta, ka mani kāds vienmēr pasargā, vai arī tā ir attiecīga situācija, apstākļu sakritība, bet, lai kas arī negadītos, es no tā veiksmīgi izkļūstu. Es palaujos dzīvei.

L.Rancāne

PAŠVALDĪBĀS

Vārkavas pagastā

■ JOPROJĀM AKTUĀLI KOMUNĀLIE JAUTĀJUMI. Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars uzskata, ka pašvaldībā viena no aktuālākajām problēmām ir komunālās saimniecības sakārtošana. Īpaši raizes sagādā tie iedzīvotāji, kuri nemaksā par ūdeni, sakrājies jau vairākus simtus latu liels parāds pašvaldībai. Pagasta padome praktizē ūdens atslēgšanu ļaunprātīgiem nemaksātājiem, tas tiek pieslēgts vienīgi tad, kad parāds samaksāts. Lai mazinātu problēmas, pagasta padomes deputāti jau pirms vairākiem mēnešiem nolēma dzīvokļos uzstādīt ūdens mērītājus. Pašvaldība tos iegādājas par saviem līdzekļiem, bet iedzīvotāji, norēķinoties par patērēto ūdeni, pamazām samaksā arī par skaitītāju.

■ SKOLĀ IES ARĪ PIECGADĪGIE UN SEŠGADĪGIE. Līdz ar jaunā mācību gada sākumu 1. septembrī skolā būs jāiet arī piecgadniekiem un sešgadniekiem. Pašlaik zināms, ka tie būs vismaz 16 bērni, kurus vajadzēs ne tikai mācīt, bet arī pieskatīt, izgudrināt un paēdināt. Analizējot situāciju, pašvaldības vadītājs ir pārliecinājies, ka, uzdotot pagastam nodrošināt bērnu sagatavošanu skolās gaitām, valsts kārtējo reizi nav padomājusi par jaunās funkcijas sabalansēšanu ar finansējuma iespējām. Tā Vārkavas pagastā tiek nodrošināta tikai 0,8 pedagogu slodžu finansēšana no mērķdotācijas līdzekļiem. Taču būs vajadzīgs arī otrs darbinieks, kuram algu vajadzēs maksāt no citiem līdzekļiem. A.Štagars izsaka varbūtību, ka nāksies daļu naudas par bērnu uzturēšanos iestādē ņemt no vecākiem, jo pašvaldības budžeta iespējas ir visai ierobežotas.

Pirmsskolas bērnu sagatavošanas iestādei divas telpas paredzētas Vārkavas pamatskolā, kur celtnieki pašlaik veic remontu. Vēl nav konkrēti zināms, kas strādās ar mazajiem bērniem. Ar nākamo skolnieku nogādāšanu uz mācību iestādi problēmu nebūšot, jo pašvaldība pērn paņēma kredītu 5000 latu apmērā un iegādājās autobusu. Ik dienas autobuss brauc pa speciāli izstrādātu maršrutu un no rītiem audzēkņus un vairākus pedagogus laikus nogādā skolā, bet vakaros – mājās.

■ SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA NESAMAZINĀS. Sociālā palīdzība pašvaldības iedzīvotājiem šogad tiek sniegta pagājušā gada līmenī, katrs pieprasījums tiek izskatīts pagasta padomes sēdē un par to tiek dots deputātu atzinums. Šogad bērnu pabalstos pagastā iedzīvotājiem izmaksāti 600 lati, segti medicīnas iestāžu sniegtie pakalpojumi 428 latu apmērā, kā arī piešķirti vienreizējie pabalsti 200 latu apmērā. Viens no kritērijiem, piešķirot materiālo pabalstu, ir bērnu disciplīna un sekmība skolā. Diemžēl mācību gada noslēguma rezultāti nebija iepriecinoši. No 83 Vārkavas pamatskolas audzēkņiem 20 skolēniem liecībās bija vairākas nesekmīgas atzīmes. Kādam «rekordistam» bija 11 nesekmīgas atzīmes no mācītājiem 17 priekšmetiem. Tādā veidā pašvaldības deputāti cer ieinteresēt vecākus vairāk uzmanības pievērst savu bērnu sekmēm.

■ REMONTĒ UN BŪVĒ. Pašvaldības meistarū un sabiedriskajos darbos nodarbināto cilvēku spēkiem pagastā notiek remontdarbi. Pašlaik celtnieki aizņemti skolā, kur līdz mācību gada sākumam jāsalabo apkures sistēma un apkures katls. Šo darbu kopējās izmaksas ir 3000 latu. Parēdzēts, ka šovasar vēl jānotiek arī tilta klājums uz ceļa, kas ved no Šķilteriem.

■ LABA SADARBĪBA AR IECIRKŅA INSPEKTORU. Pašvaldības vadītājs atzīst, ka pagasta padomei izveidojusies laba sadarbība arī policijas iecirkņa inspektoru Māri Leikuču. Pašlaik Mārim un deputātiem raizes sagādā ciema pusaudži, kuru palīdzības reizēm pāraug sīkajā huligānismā. Tā ciema iedzīvotāji nesēn sūdzējās par skaļu trokšņošanu un ālēšanos pulksten 3.00 naktī brīvdabas estrādē. Policijas inspektors vairākkārt meklējis rokā arī tos jauniešus, kuri daudzīušies autobusu pieturā un apkrāsojuši tās sienas. Lielāks audzinošais efekts ir tad, kad palīdzīgiem pašiem apzīmētās sienas no jauna jānokrāso.

AKTUĀLI

VALSTS AUGU AIZSARDZĪBAS DIENESTS INFORMĒ

Būs vajadzīgas augu passes

Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) Latgales reģionālās nodaļas augu aizsardzības un karantīnas daļas vecākā inspektore Zenta Dūda informēja, ka, pamatojoties uz «Augu aizsardzības likumu», 2000. gadā ir uzsākta augu un audzētāju, augu produktu pārstrādātāju, uzglabātāju, tirgotāju, importētāju un eksportētāju reģistrācija.

Ar 2002. gada 15. jūnijū (LR MK noteikumi nr. 101) zemeņu, ābeļu, aprikožu, ķiršu, plūmju, bumbieru, jāņogu, upeņu, ērkšķoņu, aveņu un kazeņu pavairojamā materiāla izplatīšanai būs nepieciešamas augu passes. VAAD reģistrētiem uzņēmumiem tiek veikta uzraudzība un kompleksās pārbaudes vismaz divas reizes gadā, lai atklātu augu karantīnas kaitēkļus, slimības un nezāles, kā arī novērstu to izplatību. Piemē-

ram, zemenēm – zemeņu krokaino nematodi, zemeņu iedegas, sakņu puvi, vīrusus. Ābelēm un bumbierēm – augļu koku bakteriālās iedegas, austrumu tinēju, vīrusus. Gurķiem, paprikai, tomātiem – alotājmušas, kokvilnas baltblusīņas, palmu tripsi, tomātu bakteriālo vēzi, bakteriālo plankumainību, vīrusus. Krizantēmām – krizantēmu balto rūsu, krizantēmu iedegas, eglēm un priedēm – priežu koksnes nematodi, papeļu rūsu, tinējus, sveķotājstercerņiekus, skujbiri, skuju koku dzinumumu vēzi.

Iegādājoties augu stādus vai citu augu pavairojamo materiālu, pārliecinieties, vai to realizētājs ir reģistrējies VAAD un vai ir veiktas nepieciešamās fitosanitārās pārbaudes, atgādina Z. Dūda. Ja radušās nesekaidrības par reģistrāciju vai fitosanitāro dokumentu saņemšanu, pēc konsultācijām var griezties VAAD Latgales reģionālajā nodaļā Preiļos, Dāvgavpils ielā 59, tālrunis 22724.

Sāk izplatīties kartupeļu lakstu puve

Agro kartupeļu stādījumā Rēzeknes rajona Viļānu pagastā 30. jūnijā tika konstatēta kartupeļu lakstu puve (fitofitora) lapu formā. Tai novērojamas sekojošas pazīmes. Uz kartupeļu lakstu puves inficētām lapām pēc slimības inkubācijas perioda parādās brūni plankumi, bet lapas apakšpusē gar plankuma malu un veselo (zaļo) lapas daļu augstāka gaisa mitruma ietekmē parādās irdeņa, gaiša jeb pelēcīgi balta apsarme, kas tālāk inficē apkārtējos augus un to lapas. Ja vēl nav veikti profilaktiskie smidzinājumi kartupeļu lakstu puves apkarošanai, tie jāveic nekavējoties.

Aizsardzības pasākumi. Vispirms apstrādi veic agraļām šķirnēm, pakāpeniski pārejot uz vidējām un vēl-

nām šķirnēm. Pirmos divus smidzinājumus jāizdara ar kādu sistēmas iedarbības fungicīdu: *Rodomil Gold MC, Tatū, Akrobātu, Akrobātu Plus, Elektis, Sandofanu* ar 10-14 dienu intervālu. Trešo un, ja būs nepieciešams, turpmākos smidzinājumus jāizdara ik pēc 7-10 dienām ar kādu no pieskares fungicīdiem: *Cempionu, Dītanu M-45, Penkocebu* vai *Širlanu*. Izdarot smidzinājumus ar fungicīdu pret kartupeļu lakstu puvi, var pievienot insekticīdu kartupeļu lapgrauža un tā kāpuru ierobežošanai. Kartupeļu lapgrauži ierobežo, ja invadēti vairāk par 5% ceru.

Nesekaidrību gadījumā ir iespējams griezties pie VAAD Latgales reģionālās nodaļas Augu aizsardzības un karantīnas daļas Preiļu rajona vecākās inspektores Zentas Dūdas (tālr. 22724) vai Viļānu prognožu daļas vecākās speciālistes Anitas Trūpas (tāl. 46 62632).

G.Kraukle

VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

Nedēļas laikā VID atklāj 71 pārkāpumu

Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Latgales reģionālā iestāde pirms un pēc Ligo svētkiem (no 14. līdz 25. jūnijam), veicot pastiprinātu tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietu kontroli Dāvgavpilī, Krāslavā un Preiļos, atklāja 71 pārkāpumu.

Kopumā tika pārbaudītas 137 tirdzniecības un pakalpojumu sniegšanas vietas un konstatēti 71 pārkāpumi, par kuriem sastādīti 62 administratīvo pārkāpumu protokoli. 45 no tiem Dāvgavpilī, 9 – Krāslavā un 8 – Preiļos par kopējo summu 3420 latiem.

Biezāk konstatētie pārkāpumi ir ieņēmumu neregis-

trēšana, preču uzskaites un pavadzīmju aprītes kārtības neievērošana, preču derīguma termiņu neievērošana, EKA (elektronisko kases aparātu) čeku neizsniegšana.

Lai nodrošinātu pilnīgāku nodokļu aprēķināšanu un nomaksu budžetā, Latgales reģionālā iestāde regulāri veic nodokļu kontroles pasākumus. Šajos gadījumos

tika veiktas tematiskās pārbaudes – pārbaude par atsevišķu normatīvo aktu ievērošanu, atsevišķu grāmatvedības dokumentu pārbaude, saļīdzinot tos ar darījumu partneru grāmatvedības informāciju. Šo pārbaudu rezultātā netiek noteikti papildus nodokļi maksājumi budžetā (izņemot PVN).

Sagatavoja G.Kraukle

JAUTĀJĀT – ATBILDAM

Jautājums. Kā fiziskai personai jānotiek augoša meža pārdošana uz celma?

Atbilde. Fiziskai personai, pārdodot augošu mežu uz celma un nododot citai personai uz sava vārda saņemto ciršanas apliecinājumu, obligāti jāizraksta pircējam kokmateriālu transporta pavadzīme rēķins. Šo kokmateriālu transporta pavadzīmi rēķinu fiziskā persona iegādājās VID teritoriālajā nodaļā savā dzīves vietā. Pēc pavadzīmes rēķina izlietošanas VID nodaļai jāiesniedz «Pārskats par stingrās uzskaites veidlapu «Kokmateriālu transporta

pavadzīme rēķins» izlietojumu» līdz atskaites ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam.

Jautājums. Kādi nodokļi un kādā apmērā ir jāmaksā fiziskajai personai, ja tā pārdod augošu mežu vai arī kokmateriālus?

Atbilde. Likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» 17. panta 10.2. punkts paredz, ka fiziskai personai, ieturot ienākuma nodokli no augoša meža pārdošanas ienākuma, pirms nodokļa aprēķināšanas no izmaksājamās summas atskaita ar meža atjaunošanu saistītos

izdevumus, piemērojot izdevumu normu 25% apmērā no izmaksājamās summas, bet pēc izdevumu normatīva piemērošanas ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli 25% apmērā no atlikušās summas. Pārdodot komateriālus, pirms nodokļa aprēķināšanas no izmaksājamās summas atskaita ar kokmateriālu sagatavošanu un pārdošanu saistītos izdevumus, piemērojot izdevumu normu 50% apmērā no izmaksājamās summas, bet pēc izdevumu normatīva piemērošanas ietur iedzīvotāju ienākuma nodokli 25% apmērā no atlikušās summas. Abos gadījumos juridiskā persona izsniedz fiziskajai

personai «Paziņojuma par algas nodokli» (1. pielikums – saskaņā ar MK noteikumiem nr. 166 (02.05.2000.)) veidlapu, kurā tiek uzrādīta izmaksājamā summa, ieturētais nodoklis, faktiski saņemtā summa.

Mārite Jokste,
VID LRI Preiļu nodaļas
NM konsultāciju daļas
priekšiece

Nesekaidrību gadījumos lūdzam griezties VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas nodokļu konsultācijas daļā Preiļos, Raiņa bulvārī 24, 106. kabinetā. Tālrunis 53-24253.

INFORMĀCIJA

Aglonas bazilikas kora skola tiks pārstāvēta Francijā

Kultūras pieminekļu valsts inspektore Preiļu rajonā, Aglonas bazilikas kora skolas atbalsta biedrības «Rūtoī» direktore Inese Stūre un kora skolas direktore Ieva Lazdāne šonedēļ devušās uz Franciju, kur viņas bija uzaicinātas piedalīties Lionā notiekošajā starptautiskās organizācijas «Pueri Cantore» kongresā. Šī organizācija apvieno Katoļu baznīcas bērnu un jauniešu korus.

L.Kirillova

«Telia MultiCom» kabeļtelevīzijas pakalpojumu attīstība Preiļos

Kā SIA «Telia MultiCom» informēja laikrakstu «Novadnieks», š. g. 31. maijā Viskrievijas Valsts televīzijas un radio kompānija (VVTRK), kura pārstāv programmu KTV, bija ieguvusi tiesības raidīt Pasaules čempionātu futbolā tikai Krievijas Federācijas teritorijā. Līdz ar to visiem Latvijas operatoriem tika aizliegts savos kabeļtiklos retranslēto futbola pārrides, izmantojot KTV signālu.

Tāpēc jūnijā «Telia Multi-

Com» aiztāja programmu KTV ar citu VVTRK nodrošināto programmu — *Kultura*, kuras retranslācija Preiļu kabeļtīklā šobrīd tiek turpināta. Uzņēmums bija plānojis atjaunot KTV programmas retranslāciju no 1. jūlija, tomēr sakarā ar to, ka no 1. jūlija Krievijā ir izveidota programmas KTV starptautiska versija — *KTV Planeta*, «Telia MultiCom» ir spiesta pagaidām turpināt programmas retranslāciju līdz tiks atrisināts programmas tehniskās uztveršanas jautājums.

Paredzams, ka *KTV Planeta* būs vienīgā legālā programmas

KTV versija retranslācijai Eiropā, tajā skaitā arī Baltijas valstīs. Šāda programmas starptautiskās versijas izveide pavasarī tika realizēta arī citai Krievijas programmai — *NTV*, kuras internacionālā versija ir *NTV Mir*.

Šobrīd «Telia MultiCom» Preiļos apkalpo vairākus kabeļtiklus, kas tika pārņemti no iepriekšējā operatora. Pagājušā gada vasarā «Telia MultiCom» rada iespēju uzlabot pilsētas kabeļtiklos retranslēto programmu sastāvu, iekļaujot vairākas jaunas programmas. Arī šogad uzņēmums turpinās kabeļtelevīzijas pakalpojuma attīstību, un, pa-

kāpeniski realizējot tīklu apvienošanu vienotā kabeļtīklā, tiks nodrošināta iespēja papildināt retranslēto programmu klāstu ar jaunām, kvalitatīvām programmām. Par visām izmaiņām abonenti tiks informēti savlaicīgi.

«Telia MultiCom» kabeļtīklu apkalpošanu Preiļos veic SIA «KTV Universs». Uzņēmuma tehniskā servisa tālrunis Preiļos ir 53-22533, bet visus abonētus interesējošus jautājumus klātienē ir iespējams noskaidrot klientu apkalpošanas struktūrvienībā, kas atrodas Turgus laukumā 5, 2. stāvā (darba laiks: darba dienās no 9.00 līdz 18.00).

SIA «Telia MultiCom» ir Zviedrijas telekomunikāciju koncerna «Telia AB» grupas uzņēmums Latvijā, kas darbojas kā kabeļtelevīzijas un interneta pakalpojumu sniedzējs. Uzņēmums ir dibināts 1994. gadā, un šobrīd darbojas plašā Latvijas teritorijā, apkalpojot vairāk kā 25 kabeļtiklus, tajā skaitā kabeļtiklus 9 rajonu centros.

«Telia MultiCom» sniegtos pakalpojumus izmanto vairāk kā 75 000 klientu.

Inese Lapiņa,
SIA «Telia MultiCom»
mārketinga speciāliste

REKLĀMRAKSTS

REKLĀMRAKSTS

REKLĀMRAKSTS

REKLĀMRAKSTS

Ziņas no Lattelekom

Par Lattelekom montieriem

Godātie Lattelekom klienti!

Ceram, ka jauki pavadāt vasaru un jums lieti noder tālruņa papildpakalpojumi, par kuriem informējam iepriekšējā mēneša rakstā.

Šoreiz pastāstīsim par Lattelekom montieriem. Daudzi no jums ir varējuši pārliecināties par montieru darbu, un ir dzirdēti dažādi viedokļi – gan atzinīgi par prasmīgi padarītu darbu, gan neizpratne par to, kāpēc montieris nevar atbildēt uz visiem jautājumiem, kas saistīti ar Lattelekom pakalpojumiem, rēķiniem, tarifiem u.c. Tāpēc centīsimies paskaidrot, kas ietilpst montieru darba pienākumos, kādus pakalpojumus viņi sniedz un kādas ir klientu tiesības.

Uzņēmumā Lattelekom ir vairāk nekā 400 montieru, kas strādā visā Latvijā, bet kabeļu ieguldīšanas un izbūves darbus veic arī mūsu līgumorganizācijas.

Runājot par montieru sadalījumu pa reģioniem, varam minēt dažus interesantus statistikas datus. Piemēram, ja mērojam viena montiera apkalpes zonu kvadrāt-kilometros, tad rādītāji ir šādi: Zemgales reģionā tie ir 93 km², Latgales reģionā – 117 km², Vidzemes reģionā – 156 km², Kurzemes reģionā – 120 km², Lielrīgas reģionā – 11 km². Montiera apkalpes zona ir atkarīga no ļoti daudziem faktoriem, piemēram, no iedzīvotāju blīvuma, ciparizācijas līmeņa, telekomunikāciju tīkla modernizācijas, ģeogrāfiskā stāvokļa, privāto un biznesa klientu skaita, autoceļiem, darba drošības pasākumu ievērošanas, darba uzdevumu skaita attiecīgajā apkalpes zonā noteiktā laikā u.c.

Vēl var piebilst, ka katrā konkrētā gadījumā līniju skaits uz vienu montieri var būt ļoti atšķirīgs, piemēram, Rīgā kāda jauna mikrorajona iedzīvotājus var ap-

kalpot viens montieris, un viņam var būt pat 6000 klientu, bet Latgalē, kur iedzīvotāju blīvums ir mazāks, uz montieru brigādi (uz diviem darbiniekiem) var būt tikai 500 līniju.

Tie, ar kuriem visbiežāk iznāk saskarties, ir tā sauktie līniju montieri, kas ierodas pie klienta, lai ierīkotu jaunus pakalpojumus vai novērstu bojājumus.

Ierodoties ierīkot jaunu pakalpojumu, montierim jāuzrāda Lattelekom darbinieka identifikācijas karte un pilnvara par tiesībām parakstīt līgumu par standarta pakalpojumu ierīkošanu Lattelekom vārdā.

Vēlāmies vērst jūsu uzmanību arī uz to, ka par šiem pakalpojumiem jums nav jāmaksā montierim. Visi maksājumi tiks iekļauti nākamā

tierā, varat to darīt, un pakalpojums tiks ierīkots atbilstoši paredzētajiem termiņiem. Montieriem jūs varat pieteikt šādus pakalpojumus: pamata tālruņa līnijas ierīkošana, Mājas ISDN tālruņa līnijas un Mājas DSL (pastāvīgais interneta pieslēgums) ierīkošana. Tātad, piemēram, ja pie jūsu kaimiņa ir ieradies montieris ierīkot jaunu pakalpojumu un jūs vēlaties pieteikt tieši tādu pašu vai līdzīgu pakalpojumu, droši varat pieteikties pie šī montiera, un jūsu pieteikums tiks reģistrēts. Turklāt montieri labi pārzina tehniskās iespējas konkrētā vietā un daudzos gadījumos var ieteikt klienta vajadzībām labāko telekomunikāciju risinājumu.

Tā kā no montiera darba ir atkarīgs, vai klients būs apmierināts ar ierīkoto tālruņa līniju, novērsto bojājumu, ierīkoto pakalpojumu utt., šiem darbiniekiem ir ļoti ļoti jāorientējas gan tehniskajos jautājumos, gan plašajā Lattelekom pakalpojumu klāstā. Tāpēc montieriem regulāri notiek dažādi semināri un mācības, kurās viņi iegūst informāciju par jaunajiem pakalpojumiem, pilnveido prasmi strādāt ar klientiem, kā arī iegūst vērtīgu informāciju par uzņēmuma plāniem un stratēģiju.

Montiera formas tērps – pelēks ar sarkanu. Uz kreisās krūšu kabatiņas uzraksts «Lattelekom».

mēneša rēķinā par telekomunikāciju pakalpojumiem.

Kopš janvāra montieri ir iesaistīti arī Lattelekom pakalpojumu pārdošanā. Tāpēc, ja vēlaties personīgi konsultēties un pieteikt pakalpojumu tieši pie mon-

terem, ka jebkuru informāciju par Lattelekom pakalpojumiem, tarifiem vai norēķiniem var noskaidrot, piezvanot Lattelekom Klientu apkalpošanas dienestam pa tālruni 8008040 bez maksas.

Lai jums veiksmīga tikšanās ar Lattelekom montieriem!

Konkurss «Dīvains atgadījums»

Ir noslēdzies maijā rīkotais konkurss «Dīvains atgadījums». Ar lielu interesi izlasījām visus jūsu iesūtītos stāstiņus, un, tā kā to bija daudz un visi interesanti, grūti bija izvēlēties vienu labāko. Tāpēc šoreiz pārsteigumā balvas saņems vairāki konkursa dalībnieki. Vislielāko žūrijas atzinību ir ieguvusi **L.Bērziņa no Cēsu rajona**, tāpēc piedāvājam arī jums iepazīties ar atgadījumu, ko viņa apraksta savā stāstā.

«Rosoties pa virtuvi, iedomājot piezvanīt mātei uz Cēsīm. Pālūdzu savai pirmsskolas vecuma meitai, lai viņa piezvana, parunājas ar omiņu, un tad es pieskriešu ar savu sakāmo. Pēc brītiņa bērns ienāk virtuvē un nopietni saka: «Omai nav advokāta...». Sākumā nesapratu, kāds omai varētu būt sakars ar tieslietām. Vēlāk atklājās, ka pēc neveiksmīgas ciparu kombinācijas tālruņa klausulē atskanējis «Atvainojiet, jūsu izsauktajam numuram nav adresāta!» Nekas cits neatlika, kā zvanīt pašai, bet nu jau lai noskaidrotu, kādēļ omai nav advokāta!»

Lūk, tā mēdz gadīties, ja pietiek sarežģītām lietām kā telekomunikācijas, tiek bērni!

Piedāvājam jums izlasīt arī, mūsaprāt, labāko stāstiņu, ko atsūtīja Ausma Skurba no Rīgas.

«Vai tad nav tā, ka tas, ko ļoti vēlas, dažreiz arī piepildās. Un šoreiz – vēl pateicoties tieši Lattelekom!»

Pasēžu, apsveru, vai izvēle pareiza vai ne. Alūksnes ražiņi ir vecāka gadagājuma, tiem priekšroka. Nu jā, bet ar jaunākiem parunāties interesantāk – tur mazuliši aug kā sēnes pēc lietusa – jau pieci un tūlīt, tūlīt būs sestais. Nolemts! Uzgriežu Preiļus un... dzirdu sarunu. Pazīstamas balsis. Man atliek vien sasveicināties gan ar Preiļu radiem, gan alūksniešiem. Esmu pieslēgusies viņu sarunai un, ticiet vai ne, šāda jauka «trīsstūra» sarunā aizmirsu skaitīt i minūtes, i santīmus. Dzirdamība brīnišķīga, bez traucējumiem. Vārdu sakot, ar vienu šāvienu divi zaķi. Paldies!»

Izlozē atlaides tālruņa līnijas abonēšanas maksai

Šoreiz veicināšanas balvu – 100% atlaidi tālruņa līnijas abonēšanas maksai uz 3 mēnešiem saņems Līga Grahoļska Aglonas ielā Preiļos, Skaidrite Lazdāne Dubnas ielā Līvānos un Rēģina Šnitko Silajāņu pagastā.

Pateicamies mūsu godprātīgākajiem klientiem par veiksmīgu sadarbību!

Zvani un laimē!

Pateicamies visiem klientiem, kas zvanija un atbildēja uz iepriekšējā rakstā uzdoto jautājumu. Daudzi no jums ir pareizi atbildējuši, ka šis ir ceturtais raksts rubrikā «Ziņas no Lattelekom». Konkursa uzvarētāji šoreiz ir V. Antonova no Saldus, A. Švāne no Liepājas, A. Kudrjavceva no Ludzas, M. Vestfāle no Valkas rajona un I. Kurpniecē no Balviem. Apsveicam jūs un ceram uz atsaucību arī turpmāk!

Uz tikšanos nākamajā mēnesī! Jūsu Lattelekom

Aizvakar noslēdzās konkurss «Sakoptākais Preiļu rajona pagasts, novads 2002», kura laikā konkursa komisija apbraukāja pašvaldības un novērtēja to veikumu. Arī «Novadnieks» kopā ar komisiju iegriezās divās pašvaldībās – Sutru pagastā un Vārkavas novadā. Konkursa rezultāti šobrīd jau ir zināmi, taču lai tie paliek noslēpumā līdz pat sestdienai, kad konkursa uzvarētāji tiks sumināti ballē Riebiņos.

Sesto gadu arvien kas jauns

Rajona padomes rīkotā sakoptības skate notiek jau sesto reizi, un šogad, atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, vērtētāju vidū bija arī pagastu un novadu vadītāji. Katru reizi komisijā bija kāds cits pašvaldības vadītājs.

Sutru apmeklējuma laikā, piemēram, tā bija Stabulnieku pagasta padomes priekšsēdētāja Monika Litauniece un Jersikas pagasta vadītāja Maija Spūle. M.Spūle atzina, ka ir vērtīgi ne tikai gatavoties skatei un uzņemt ciemiņus, bet arī pašai būt ciemiņu lomā, palūkot, kā strādā citos pagastos. Šāda iespēja nerodas nemaz tik bieži, jo bez īpaša aicinājuma taču cita saimniecībā neiesi. Vērtēšanas komisijas priekšsēdētāja Irēna Šaitere uzskata, ka pagastiem konkurss stimulē pievērst uzmanību apkārtnes sakopšanai, norādes zīmju uzstādīšanai, kas nebūt nav mazsvarīgi, jo, vērojot sešu gadu laikā paveikto, nākas atklāt arvien ko jaunu. Pašvaldības cenšas neatkārtoties un ik gadus dažādo maršrutus, pa kuriem ved vērtētājus, atklājot jaunus

iezīmes pagasta vai novada veidolā. Piemēram, Vārkavas novadā uzsvars šogad likts uz vēsturiskajām ēkām – Vārkavas pili un Arendoles muižu, kas nav pamestas aizmirstībā, bet gluži otrādi – pamazām atdzimst.

Vērtēšanas komisijā šogad ir rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore, attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Šaitere un nodaļas speciāliste Aija Bitina, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja vadītāja Tekla Bekeša, valsts kultūras inspektore rajonā Elvira Brovacka, apvienotās būvvaldes vadītājs Artūrs Poplavskis, kā arī pārstāvji no reģionālajām lauksaimniecības un vides pārvaldēm un rajona pašvaldību vadītāji.

Ko un kā vērtēja

Gatavojoties konkursam, rajo-

na padome izstrādāja nolikumu un vienotu vērtēšanas sistēmu. Pašvaldības tika vērtētas vizuāli, braucot pa piedāvāto maršrutu, kas iespējami pilnīgāk raksturo pagasta vai novada teritoriju, kā arī dokumentāri, vērtējot komisijai iesniegtos dokumentus. Pagasta vai novada pievilcību noteica pēc punktu sistēmas astoņos pamatblokos:

- attīstības iespējas un vides aizsardzība;
- zemkopība un lauku vide;
- uzņēmējdarbības vide;
- izglītība;
- ģimenei draudzīga pašvaldība;
- kultūrvide;
- lauku ceļi;
- sabiedrisko attiecību veidošana.

Vērtēta tika pat atkritumu, ūdens un komunālā saimniecība,

pakalpojumu sniegšana, tas, cik sekmīgi piesaistīts finansējums no malas (subsīdijas, reģionālā fonda u.c. līdzekļi), vai pašvaldībai ir attīstības programma un sadarbības partneri. Sadaļā par ģimenei draudzīgāko pašvaldību vērtēja, kādā līmenī ir sociālā palīdzība, vai ir pabalsti jaundzimušajiem, maznodrošinātajiem un citām iedzīvotāju grupām. Vērtējumā vairāk punktu saņēma tās pašvaldības, kas parūpējušās ne vien par nopļautām ceļmalām, bet arī par pagasta robežzīmēm un mudinājušās iedzīvotājus uzstādīt mājvārdus. Sakārtotā pašvaldībā jābūt sakārtotām arī informatīvajām lietām. Šajā gadījumā vinnē tie, kas parūpējušies par informatīviem stendiem, pagasta avīzīti, interneta pieslēgumu, iedzīvotāju sapulcēm un sadarbību ar presi.

SUTRU PAGASTĀ

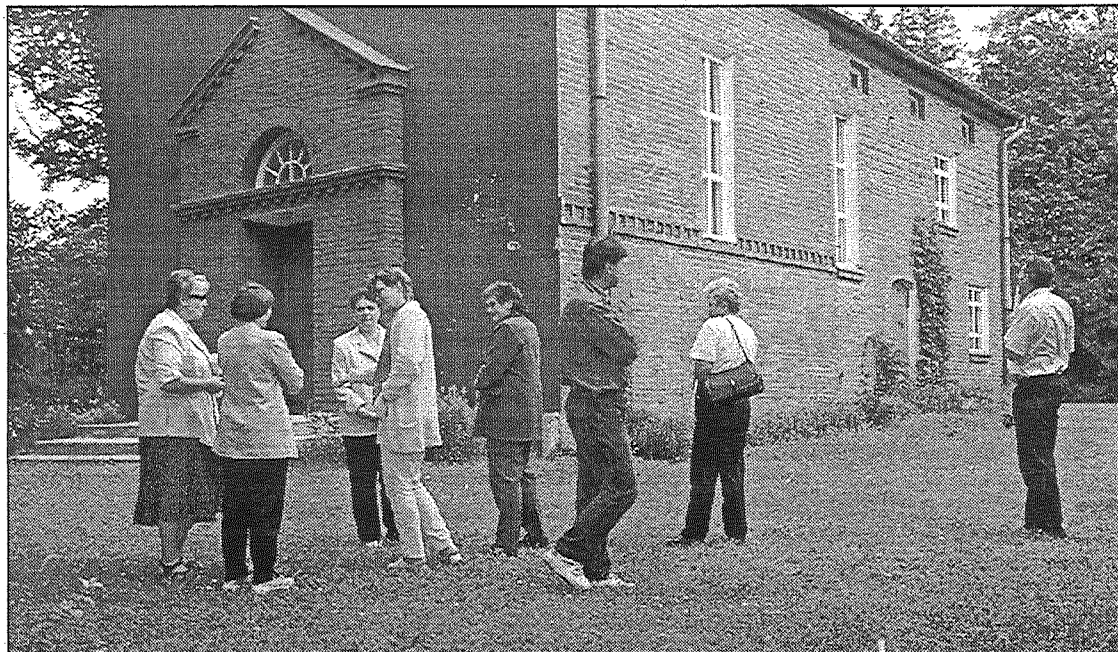
Dievnams senajā labības kaltē

Sutru pagasta apskati sākam ar Znotiņu Romas katoļu baznīcas apmeklējumu. Tā ir neliela sarkanu ķieģeļu baznīca, kas celta 1926. gadā Znotiņu muižas bijušajā labības kaltē, kam galā bija ierīkota kalēja smēde. Znotiņu draudzei šīs ēkas kopā ar 2,4 hektāriem zemes Vārkavas pagasta padome piešķirusi 1925. gadā ar mērķi, ka te tiks ierīkots dievnams. Vecajai ēkai tika ielikta jauna grīda, nojaukta ķieģeļu stārpsiena, bet ar ķieģeļiem izklāta baznīcas grīda (tāda tā saglabājas līdz 1955. gadam). Tajā baznīcas daļā, kur tagad atrodas altāris, bijis dziļš pagrabs, ko aizbēra ar smiltīm. Baznīcā uzstādīja Bernānu galdnieka Aloiza Vaivoda gata-

voto altāri, bet pie jumta altāra daļā piestiprināto dzelzs krustu izkalis kāds vietējais kalējs.

Pēckara gados Znotiņu baznīcai draudēja bojāeja, jo prāvesti bieži mainījās, bet viens ēkas gals jau bija gandrīz sabrucis. Vietējais kolhozs gribēja tur ierīkot garāžu, kas gan netika izdarīts. Piecdesmitajos gados baznīca pamazām tika atjaunota, tajā ielika jaunu koka grīdu, izkrāsvoja sienas, izbūvēja tornīti.

Baznīcas iekārtojums ir vienkāršs, iekštelpa ir tikai 9x6 metrus liela. Elektribu Znotiņu baznīcā ievilkā 1967. gadā. Netālu no baznīcas atrodas arī bijušais muižas parks, no kura gan daudz nav palicis pāri. Kolhozu laikā tur tikuši ganīti teļi.

● Komisija apskata nelielo Znotiņu baznīcu, kas celta 1926. gadā uz bijušās muižas graudu kaltes un smēdes pamatiem.

«Ozoldārzā» kā Eiropā

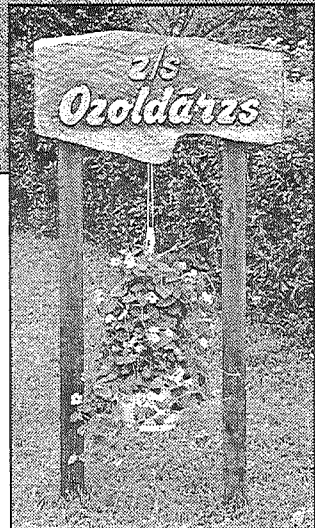
Pie šādas atziņas vērtētāji nonāca, viesojoties pie zemnieces Marikas Rusiņas Sutru pagastā. Rusiņu ģimenes mājas ir vienas no skaistākajām pagastā, tur precīzi nodalīta skaistumam un atpūtai paredzētā zona no «kūtslietām». Šīs mājas iezīmīgas arī ar to, ka tām ir sava kokā griezta māju zīme – «Ozoldārzs». Diemžēl norādes zīmju izvietošana gan pašvaldību, gan privātajā sektorā Latvijā un jo īpaši Latgalē arvien «klībo», tādēļ apsveicama ir katra iniciatīva, īpaši ja tā ir tik skaista kā nule pieminētā.

Saimniecības apskates laikā uzsvars likts uz progresu ražošanas jomā – rakstot projektu un izmantojot valsts atbalstu, saimnieki iegādājušies jaudīgas slaukšanas iekārtas un piena dzesētāju, saviem spēkiem pārbūvējuši kūti, kurā tagad izvietotas 20 govīs. Slaukšana ar diviem aparātiem ir pilnībā mehanizēta, to mazgāšanu agregāts veic automātiski bez cilvēka palīdzības, pats dozējot mazgāšanas līdzekļus, atliek vien piespiest attiecīgās podziņas kā veļas automātam. Slaukšana aizņem 40 minūtes, bet lielāko darbu smagumu, kas agrāk bija jāveic ar rokām, nu paveic mēslu transportieris. Skaties tik, kā kūtsgalā «kurmju

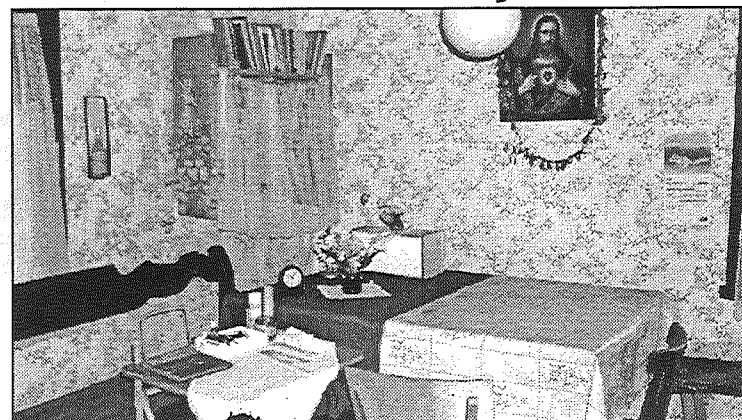
● Kopš piena lopkopība ir mehanizēta, Rusiņu ģimenei Sutru pagastā atliek vairāk laika savas sētas izdaiļošanai. Arī garāmbraucējiem tiek mazliet no skaistā – acis priecē gleznainais diķītis un nule kā uzstādītā mājvārda norāde.

rakums» jeb mēslu kaudze aug arvien lielāka, tad to izved. Tikai tas, kurš izbaudījis mehanizācijas nozīmi un sajūtis, kā tā atvieglo ikdienas soli, var saprast, cik smagi zemniekam jāstrādā, ja viss balstīts tikai uz roku darbu.

Tagad Rusiņi teic, ka nebēstas arī no kredītiem un, ja veiksmē nepametīs, tad govju skaits ar laiku pieaugs.

Savs etnogrāfiskais brīvdabas muzejs

● Šajā istabā laiks ir apstājies – zemo lodziņu no ārpuses ieskauj mežvītenī, iekšā veclaicīgas mēbeles, kreisajā pusē pie sienas stikla pudelīte – senlaicīgs barometrs, pretī Jēzus attēls, kam apvīts saimnieces Veronikas Kursītes māmuļas vitais vainags.

Apsaimnieki tūrumi Sutru pagastā mijas ar dabiski mežonīgu ainavu un neplautām platībām. Pagasta saimnieks Antons Znotiņš stāsta, ka to īpašnieki pa lielāku daļu dzīvo Rīgā vai kādā citā Latvijas malā, un senču īpašumi pamazām aizaug krūmiem. Taču ne visur ir tā. Simtgadīgu liepu ieskautas un sakoptas ir pensionētās skolotājas Veronikas Kursītes dzimtas mājas. Šķiet, ka te laiks ir apstājies kaut kur aizpāgājušajā gadsimtā – ar mežvī-

niem apaugusi, zema koka guļbūves māja, vēsturiska klētiņa, kādas redzamas etnogrāfiskos muzejos. Simtgadīgs cerīnkūms un milzīga lazda pie mājas. Mājas iekšienē saglabājušās 19. gadsimta mēbeles – skapis, galds, krēsls, bet pie sienas svētbilde, kurai aplikts saimnieces mātes pirms vairākiem gadu desmitiem vīts vainags. Istabā redzams sens barometrs stikla pudelītē, ar tā palīdzību senos laikos centušies noteikt, vai laiks būs saulains, vējains, vai varbūt gaidāms lietus.

pagastu un novadu meklējot 7.

VĀRKAVAS NOVADĀ

Novads ar pili

● Staltā Vārkavas pils ar kolonām un savu spoku daudziem novadniekiem palikusi atmiņā kā skola un internāts. Pēc remonta te apmetīsies Vārkavas novada dome, bet pils parkā tūristus aicina Vārkavas taka.

Novads ar istu, baltu pili mūsu rajonā ir tikai viens – tas ir Vārkavas novads. Muižas pili tagad notiek remontdarbi un drīzumā tiks izvietota novada administrācija. Pils ievērtēta arī 3,5 km garās Vārkavas takas sastāvā, kuras apmeklējums tiek piedāvāts tūristiem.

Vārkavas vidusskolas «Dabas draugu klubs» taku izveidoja ar mērķi, lai cilvēks vērgāk ieskatītos dabā, saprastu dzimtenes plavas, upes, meža skaistumu.

Te var vērot milzīgo Kursiņu dižozolu, interesantu koku saaugumu, stārķu ligzdu, cilvēku roku veidoto Vārkavas muižu un parku, var ieklausīties putnu balsīs un ieskatīties palienu plavas dzīvībā. Izrādās, ka Latvijā ir tikai 1% dabīgo plavu, kas sevi uztur un eksistē bez cilvēka palīdzības. Tāda ir arī Dubnas līci, kas norobežots no visām pusēm un ar civilizāciju to savieno tikai pirms dažiem gadiem uzbūvētais gājēju tiltiņš. Vārkavas novads ceļo-

tājiem piedāvā valsts aizsargājamā Ašenieku purva apskati, izcilo ķīmiķu, novadnieku brāļu Kovaļevsku dzimto māju apmeklējumu, stāstījumu par Latgales pirmo tautskolu, kas te kādreiz darbojusies. Parkā var iepazīt ap 30 koku un krūmu sugu, arī aizsargājamus āmuļus – lielus, zaļus kamolus koku zaros, pēti dzīvību Dubnas ūdeņos, izmērīt upes dziļumu un platumu. Kas to darījis, zinās, ka Dubna ir 3-4 metrus dziļa.

Govis klausās šlāgerus

Vārkavas novada Rožkalnos vērtētāji dodas uz z/s «Ievas», kur saimnieko Jaunromānu ģimene. Saimniecība patiesi pārsteidz ar savu saimniecību – pie iebraucamā celiņa ir māju zīme, tehnika un iekārtas rūpīgi novietotas, sētā nav nekā lieka, zālieni un pat grāvmalas ir gludi noplautas, un zinātāji stāsta, ka te nekas nav speciāli skatei izskaistināts, tā esot vienmēr. Saimnieki nevēlas, ka pie viņiem fotografē, taču par visu stāsta labprāt.

Sogad saimniecībā ir 18 slaucamas govīs un 7 grūsnas teles, pavisam kopā vairāk par 80 mājlopiem. «Ievas» ir bioloģiskā

saimniecība, jau ceturto gadu tai ir bioloģiskās lauksaimniecības sertifikāts. Vērtētāji aplūko ziedošos kartupeļu laukus, kur leknī un bez nezālēm aug šķirņu 'Asterix' un 'Nora' kartupeļi. Ik pēc trim gadiem saimniecība iepērk jaunu sēklas materiālu un stādot to apstrādā ar trihoderminu. «Ievas» ir vienīgā saimniecība novadā, kas startējusi SAPARD projektā. Jaunā tehnika – skābbarības rulonu tinējs jau tiek likta lietā. Nopirkts arī Fenot traktors Farmer 309 C, kurš maksājis 21 000 latu. 45% no summas sedza SAPARD, tādēļ saimniekiem tas izmaksāja ap 12 tūkstošiem. Tagad jāmaksā

kreditī, taču mehanizācija attīsta saimniecību. Līdz 2000. gadam saimnieki izvairījušies no kredītu ņemšanas, bet tad ar pagasta uzņēmējdarbības atbalsta centra palīdzību uzdrošinājušies riskēt. Kamēr konkursa komisijas vīri iemēģināja jaunā traktora mikro sēdekli (kabīnē ir pat kondicionieris un skaņa ir maksimāli slāpēta), sievas aplūko vieglā tipa kūti, kas celta kā pagaidu variants no koka. Kūti pa radio skan mūzika, un saimniece Terēze saka, ka viņas govīm patīkot tieši slāgeri, tās paēd un labsajūta guļ. Arī ārzemēs pazīst šādu pieredzi, kad govīs slauc, skatot mūzikai.

SUTRU PAGASTĀ

Lolo domu par briežaudzētavu

Lilītas un Riharda Barovsku saimniecība «Jaunāres» Sutru pagastā šķiet pievilcīga jau pa gabalu. Aplokā ganās govīs, jaunlopi, aitas, bet mežmalā nevar neievērot jaunas dzīvotājās ēkas sarkano dakstiņu jumtu. Visa iebraucamā ceļa garumā stiepjas koši puķu stādījumi, celiņa otrā pusē izraksts dīķītis, kura galvenais uzdevums būs kalpot skaistumam. Ap māju labiekārtošanas darbi turpināsies, jo visi ienākumi šobrīd tiek guldīti ražošanā. Pārraudzībā ir 16 slaucamas govīs, gan meln-

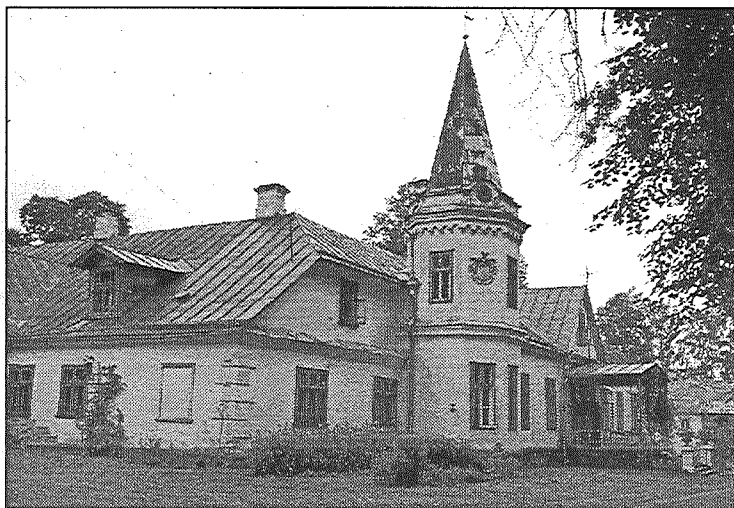
raibās, gan Latvijas brūnās šķirnes. Tā kā ienākumi pamatā ir no piena, saimnieki konstatējuši, ka nevar iztikt bez dzesētāja, iegādāts firmas Alfa Laval agregāts. Sogad nopirkts arī jauns skābsiena rulonu tinējs, ar kuru sniedz pakalpojumus sava rajona robežās. Interese par skābbarības tīšanu rulonos pieaug, sevišķi šovasar, kad laiks ir lietains, zāle pāraug un kvalitatīvu sienu sagatavot ir grūti.

Kopā ar nomāto zemi saimniecībā ir 102 hektāri. Sogad tajos aug ziemāji, vasarāji, kartupeļi, 3

hektāros eļļas lini, 10 hektāros – rapsis. Saimnieko saviem spēkiem, palīdz trīs bērni – Ziedonis, Druvis un Danuta.

Komisijas locekļi, kas saimniecībā bijuši arī agrāk, Lilītai jautā, kā veicies ar icceri savā mežā audzēt staltbriežus, par ko saimniece kādreiz stāstījusi. Viņa teic, ka aizmirsta šī doma nav, iespējams, ka tā tiks realizēta, jo nāksies domāt, kā iekļauties Eiropas tirgū. Un kāpēc to nevarētu darīt, ražojot samērā dārgo briežu gaļu?

Paglābta no sabrukšanas

● Kādreiz Arendoles muiža bija viena no greznākajām Latgales kungu mājām. Pateicoties tam, ka te bija skola, ēkas nav sabrukušas un ir salīdzinoši labi saglabājušās. Muižas tornī redzams īpašnieku ģerbonis un pulkstenis, kas laiku sen jau vairs neskaita.

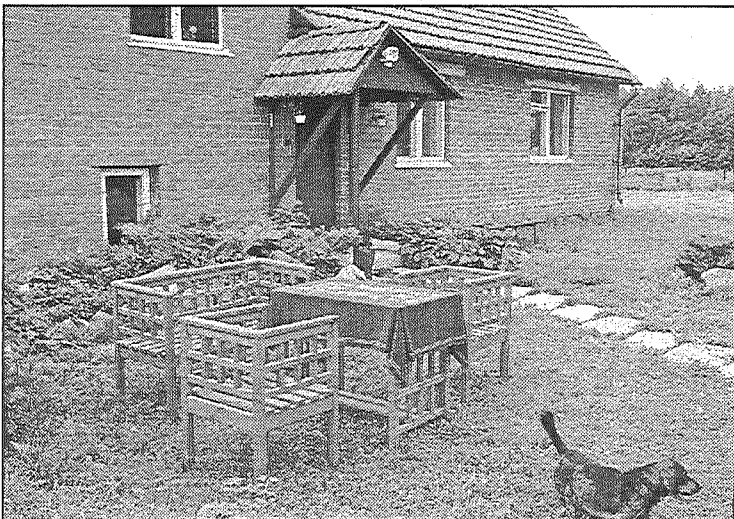
Tālāk ceļš ved uz Arendoles muižu, līdz kurai var aizklūt pa lauku ceļu. «Novadnieks» ievēroja, ka ceļi Vārkavas novadā ir labā kārtībā – gludi un greiderēti. Pirms pagrieziena uz muižu ir norādes zīme, tiesa, ne pārāk liela, un nezinātājs tai varētu aiztraukties arī garām. Muižā nonākusi jaunu saimnieku rokās, kuri senatnīgajā ēkā grib ierīkot ekspozīciju, paglābjot to no sabrukšanas.

Arendoles muiža Dūbnas krastā ir būvēta kā medību pils atpūtai. Saglabājusies arī senākā muižas daļa, bet centrā ir 1820. gadā uzbūvētā ēka, ko papildināja 1850. gadā, piebūvējot torni un guļbaļķu kungu māju, kas apšūta ar ķieģeļiem. Senā ēka gandrīz pilnībā saglabājusies sākotnējā izskatā, vienīgi podiņu krāsnis ir nojauktas laikā, kad te atradās skola. Pat ēkas logu ailas un stikli saglabājušies no muižkungu laikiem, kā arī vairākas mēbeles – grāfa galds, pīte verandas zvilņi, savdabīgs dīvāns, klavieres. Mēbeles Latvijas brīvvalsts laikos grāfu Plāteru-Ziberģu ģimene atdavinājusi muižas strādniekiem. Tagad tās atkal atgriežas muižā. Ēkā vietām saglabājušies oriģinālie griestu veidojumi no priedes koka, sienu krāsojums. Arendoles muiža iezīmīga arī ar to, ka 1861. gadā

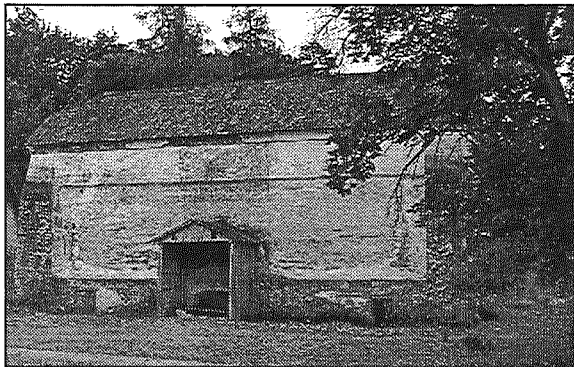

● Pēdējā pieci un tūlīt, tūlīt Plātera-Zibera galds, tā virsma aizirdu cauri samtu, bet krēsls a Mliek no Vārkavas pils.

grāfs Staņislavs Plāters-Ziberģs iztulkojis zemnieku brīvlaišanas likumu latgaliešu valodā. Ir cerības, ka muiža pamazām atdzims, un ar laiku arendoliešiem, ejot garām bijušajai pamatskolas ēkai, kas arī atrodas muižas parkā, sirds nesāpēs tik ļoti, kā šobrīd. Aizvadītais mācību gads Arendoles pamatskolai bija pēdējais, to slēdza mazā skolēnu skaita dēļ. Skolas liktenis ir atgādinājums, ka to, kas reiz atdzimis un atjaunots, ir jābalsta ar uzņēmību un naudu, lai neļautu iznīcībai to atkal atkarot.

● Lilītas un Riharda Barovsku «Jaunāres» Sutros vēl tikai top, jo lielākā daļa ienākumu ieguldīti ražošanā, tomēr ir padomāts arī par skaisto. Zemnieki devuši priekšroku pašmāju galdnieku darinājumiem – dārza mēbeles tā vien aicina apsēsties.

● Galēnu muižas kompleksa klēts vizuāli atstāj iespaidu kā monumentāla un laika zoba vismazāk skarta celtne.

Vidsmuižā, muižām pa vidu

Ceļotāji, kam mūspuse ir sveša un nepazīstama, bet tāpat arī tie braucēji, kas rajona ceļus mērojuši ne reizi vien, cauri Galēnu pagasta centram aiztraucas, tikai pametot skatienus uz simtgadīgajiem kokiem aiz mašīnas loga. Tie ieskauj brauktuvi, veidojot zaļu tuneli, un līdz šim ceļu uzturētāji vēl nav riskējuši ķerties pie to dzīvībām, kaut arī milzeņi gan ar vētrās nolūzušiem zariem, gan ar stipriem sniega sanesumiem pret to stumbriem traucē autobraucējiem. Ja kopumā senie Latgales lauku ceļi bija stipri likumaini, tad šis ceļš Sīlukalna virzienā ir taisns, bet tas nav jaunlaiku ceļu būvētāju nopelns. Vecie ļaudis vēl tagad atceras savu vecvectēvu stāstīto, ka Vidsmuižas un Vārkļānu grāfi bieži tikušies, un, kad viens otram ciemos gribējies braukt, tad ar saviem straujajiem zirņiem apāpēc ceļš bez likumiem. Tāpat pagriezīenos neap-

...li koki kā ceļmalās piesēdēja parkā, un to kuplo ka teļojums ir tik spēcīgs, cājai ēkai tā vasaras saules apnojaukta krogā stāvēd netiek ar kiegēļiem izklātēt, ja steigri (tāda tā sa savu braucamo un iziet). Tajparkam, tad nokļūst kādā atrosam dīvainā vietā. Tā vien loka, ka šeit arī risinājušies notieumi ar apburto Ērkšķrozīti. Ap lielo, kādreiz krāšņo dīķi, ko tagad sedz zaļa aļģu kārtā, izvietotas senlaicīgas ēkas. Pamatīgi būvētas, ar akmens un mūra sienām, dažādiem arhitektoniskiem greznojumiem. Tās tagad sagrauzis laika zobs, un ēkas vairs nepretojas liktenim, bet pazemīgi sagumst, pieplok zemei, pāslēpjas aiz audzēlīgām ošu un kļavu atvasēm. Staltāka un lepnāka citām pāri pagaidām vēl noraugās muižas pils, kā arī klēts ēka, bet – cik ilgi? Tāpat jau mūžiņš skaitāms gadu simtos.

Kā vēsturiski pareizi teikt – Vidsmuiža vai Galēnu muiža? Vēsturnieki skaidro, ka muižai kādreiz dots vāciskais nosaukums – Galenen. Cara laikos to dēvējuši Goljani vai Goļani. Kad tika nodibināta Latvijas Republika, šo apdzīvoto vietu nosauca par Vidsmuižu, jo zemnieki tādu vārdu tai bija devuši jau sen. Viņi ar to uzsvēra, ka muiža atrodas vidū starp citām apkārtējām. Bet Kārļa Ulmaņa laikos visi nosaukumi, kuros bija vārds «muiža», tika izskausti, un Vidsmuiža atkal kļuva par Galēniem. Savukārt vietējā katoļu draudze ne reizi nav mainījusi nosaukumu un visos laikos pazīstama kā Vidsmuižas katoļu draudze.

Galēni jau no 1540. gada bija Tizenhauzenu lēņu īpašumā, bet vēlāk pievienoti Rēzeknes pils īpašumiem. Pirms tam – 14. gadsimtā tie ietilpa Jersikas karalistē. 1561. gadā šie īpašumi likumīgi nodoti grāfai...

● Galēnu muižas kompleksa galvenā māja. Tās pēdējais titulētais īpašnieks ir bijis tik skops, ka licis maksāt pat par jaunās baznīcas celšanā izmantotajām smiltīm un ūdeni. Tagad gan baznīca joprojām stāv skaista un lepnā, bet kungu mājas turpmākais liktenis ir visai nežināms. Ļaudis stāsta, ka šeit spoka izskatā reizēm klistot vecā mantkārīgā muižnieka gars.

● Galēnu muižas kompleksā esošais aizaugušais dīķis vairāk piesaista to cilvēku uzmanību, kuriem ir priekšzināšanas par šo ūdenskrātuvi. Dīķis veidots ar izmūrētām malām. Pa zemes apakšu iet caurules, pa kurām tika pievadīts ūdens no Indānu sādžas ezera. Taču visas šīs dīķa mākslīgās ietaises jau nolietojušās. Foto: M. Rukosujevs

Borham, un turpmākajos gadsimtos šī dzimta šeit arī saimniekojusi. Par tālākajiem notikumiem interesantas piezīmes atrodamas Aleksandra Pelniņa dienasgrāmatā, kas 18. un 19. gadsimta mijā šeit strādājis par muižas pārvaldnieku. Viņš apraksta muižas jaunāko laiku vēsturi. Grāfu Borhu dzimtas pārstāvis Mihails bijis liels vīrs Pēterburgā pie ķeizara Nikolaja I galma un par Vidsmuižu maz interesējies. 1830. gadā šeit par pārvaldnieku sācis strādāt centīgs zemnieks Jozefs, kas uz renti nēmis arī muižas platības – 23 000 desetīnu ar 6000 dvēselēm un 600 saimniecībām, trīs lielas muižas un četras brandvī-

na brūzus, milzīgus mežus. Grāfam Borham patīcis pārvaldnieks un viņš piesolījis, lai pērkot muižu, parādu pamazām nomaksā. Bet zemniekam nav bijis tiesību pirkt muižu. Tad nu grāfs viņu paņēmis līdzī uz Vitebsku, sasaucis muižnieku sapulci, kurā Jozefs iecelts muižnieku kārtā ar nosaukumu «Fon Felden den Jesefi».

Dienasgrāmatas autors arī kalpojās jaunajam muižas īpašniekam, kurš atbalstījis latviskas aktivitātes. Muiža kļuvusi par latvisku centru visam apvidum, šeit pa reizi sarīkotas teātra izrādes, zaļumusvētki, vasarās ciemojušies latviešu studenti. Tā tas gājis līdz vecā lielkungu nāvei 1893.

gadā. Viņa vienīgā meita bija izprecēta pie ģenerālmajora Engelhardta, kura īpašumā pēc sievastēva nāves muiža arī nonāca. Viņš bija cēlies no vācu muižnieku dzimtas, pārkrievojies un pieņēmis pareizticību, neieredzēja citu ticību pārstāvjus. Kā savā dienasgrāmatā raksta Aleksandrs Pelniņš, viņam bija grūti sastrādāties ar jauno īpašnieku un viņš meklēja vietu citur.

Arī citos vēsturiskos avotos šis muižas īpašnieks raksturots kā mantkārīgs un nežēlīgs, kas izputināja daudzus rentniekus un kalpus. Cietušie pret viņu rīkoja vairākus uzbrukumus. Tā laika preses izdevumā «Latviešu Avīze» rakstīts, ka pret Engelhardtu

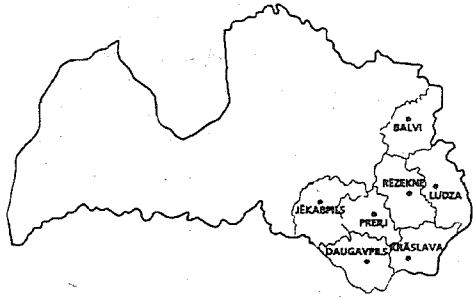
izdarīts atentāts, muižnieks ar šāvienu viegli ievainots. Muižnieku ģimene laimīgi izglābšanos no nāves nolēmusi atzīmēt ar kādu labu darbu un atvēlējusi 10 000 rubļus pareizticīgo sinodei baznīcas skolas celšanai. Arī 1905. gada revolūcijas notikumos muižniekam nācās ciest, par ko viņš izsauca dragūnu soda ekspedīciju. Muižas īpašniece Anna Engelhardtte prom devusies 1917. gada notikumu laikā.

Šī muižnieka vārds negatīvi nozīmē saistīts arī ar jaunās mūra baznīcas celtniecību. Muižnieks atļāvis to būvēt tikai vecās vietā, kuru līdz ar to vajadzēja nojaukt, pārcelt uz jaunu vietu un tur uzbūvēt no jauna, lai tā kalpotu kā pagaidu baznīca pa jaunās baznīcas celšanas laiku. Vēlāk šī vecā ēka kalpojusi Katoļu jaunatnes biedrībai par pulcēšanās vietu, pēc Otrā pasaules kara tajā ierīkots veikals, bet nams drīz nodedzis.

Galēnu muižas kompleksā ir plaša ēku apbūve: dzīvojamās ēkas, kūtiņi, stalli, kalpu māja, klētiņi, sargu mājiņas. Tās izvietotas ap saimniecības pagalmu, uz kuru ved vārti mūra stabos. Vecākā no ēkām un tipoloģiski interesantākā ir mūra klēts ar stūru kontraforsiem un mansarda jumtu, kas celta 18. gadsimta otrajā pusē. Muižas kungu māja, iespējams, celta jau 18. gadsimtā, bet vēlāk vairākas reizes pārbūvēta. Arī savos labākajos laikos māja ir bijusi visai pieticīga Pašreizējais mezonīms un jumta logi izbūvēti 19. gadsimta otrajā pusē.

1927. gadā šeit tika nodibināta Vidsmuižas valsts lopkopības skola, ko deviņos pastāvēšanas gados absolvēja 194 audzēkņi. Bet jau kopš 1924. gada šeit pastāvēja lopkopības izmēģinājumu stacija, vienīgā Latgalē, kas nodarbojas ar lauksaimniecības kultūras tehnisko jautājumu pētīšanu un atrisināšanu, kā arī ar augstvērtīgas sēklas materiāla izplatīšanu. Stacijā bija sēkļu šķīrošanas punkts, sarkanraibo vaislas lopu audzētava, vaislas ērzelis un vaislas kuilis. Ierīkoja augļu koku audzētavu apkārtnes iedzīvotāju vajadzībām, šeit izaudzēja 200-300 kociņus gadā. Darbojās krejošanas punkts. Bija iesākta lauksaimniecības muzeja organizēšana. Skola darbojās vēl pēckara gados. Reizē ar tās slēgšanu Galēnu muižas kompleksā sākās panīkums. Kādu laiku šajās mājās vēl dzīvoja ģimenes, bet laika gaitā tās pārcēlās uz labākiem mitekļiem. Atsevišķiem objektiem no muižas kompleksa, kā arī parkam, ir gan valsts, gan arī vietējās nozīmes aizsargājama objekta statuss. Vietējā pašvaldība iegulda daudz pūļu, lai saglabātu, kas vēl saglabājams, kā arī pūlas atrast kādu, kas izrādītu interesi par muižas pirkšanu un uzturēšanu.

KAIMIŅU RAJONOS

Vasaras māmiņas – 2

Vasaras kluba nometne «Raibumiņi» ir eksperiments, kuru jau otro gadu pēc kārtas praktizē jauniešu klubs «Krasts». «Varavīksnes» vidusskolas absolventes, kuras sapņo par pedagoga profesiju, te iegūst pirmās iemaņas bērnu audzināšanā. Projekta realizācija neprasija sevišķus izdevumus. Strādājošo vecāku bērni nāca uz klubu tikai dienā, pusdienās ēda mājās sagatavotās sviestmaizes, bet karsta tēja bija vasaras «māmiņu» rūpes. Nometne visu mēnesi izmantoja bērnu un jauniešu centra telpas un apliecināja, ka bērnu brīvlaika saturīgai organizēšanai nav vajadzīgi lieli finansiāli ieguldījumi.

«Ezerzeme»

RĒZEKNES RAJONĀ

Maizes cepēja diena

Akciju sabiedrība «Rēzeknes dzirnavnieks» kopā ar «Rīgas dzirnavnieku» Rēzeknē rīkoja maizes cepēju dienu. Bija ielūgti un ieradās vairāk nekā piecdesmit maizes ceptuvju pārstāvji. Galvenokārt tie bija «Rēzeknes dzirnavnieka» klienti, kuri te iepērk miltus savai produkcijai. Bet pērk ne tikai latgalieši. Rēzeknes miltus iecienījušas arī Cēsu, Ogres un pat dažas Rīgas maizes ceptuves.

Omlī un Viļāni sarokojās

Viļānos bija ieradies oficiāla delegācija no Norvēģijas. Uz tikšanās ar Viļānu sadarbības pilsētas Omlī mēru un pašvaldības darbiniekiem bija aicināti visi Viļānu budžeta iestāžu vadītāji.

Omlī platība ir liela, bet to apdzīvo tikai aptuveni 1900 iedzīvotāji. Omlī mērs Tellefs Harst-

veits oficiālās pieņemšanas reizē Viļānu domei dāvināja Omlī pilsētas fotoattēlu un arī Norvēģijas karogu.

Tikšanās reizē tika noteiktas pilsētu tālākās sadarbības perspektīvas un apspriesti sadarbības līguma punkti. Pēc pieņemšanas domē norvēģi devās apskatīt Viļānus. Ekskursijai sekoja sadarbības līguma parakstīšana. Šis līgums palīdzēs veicināt sadarbību kultūras, izglītības, sociālajā, tūrisma un uzņēmējdarbības jomās. Līgums jau ir spēkā no šī gada 1. janvāra un darbosies līdz 2004. gada 31. decembrim. Līgumā tika iekļauti tādi punkti, kas ir reāli izpildāmi šajā laikā posmā.

Viļāni ir pirmā un vienīgā vieta, kur Omlī pašvaldībai ir noslēgts sadarbības līgums. Arī Viļānu pašvaldībai šis ir pirmais sadarbības līgums. Pateicoties tam, jau šovasar divas Viļānu jauniešu ciemosies Norvēģijā un strādās norvēģu zemnieku saimniecībās.

Baltā zvaigžņu kupena

Dārzkopības biedrībā «Atpūta» rēzekniete Gaļina Timofejeva nelielajā zemes pleķīti audzē ne tikai dārzeņus, bet arī puķes. Katru gadu sirdi priecē lielais krūms, kas uzdzied jūnijā. Ja laiks nav pārāk karsts, krūms zied visu mēnesi. Šim daudzgadīgajam augam mūsu klimatiskajos apstākļos ir iepatīcies. Tas labi pār ciešot ziemas salu, bet vasarā, kad krūms aug un plešas plašumā, tas esot jāmēslo, stāsta saimniece.

Par 131 pedagogu vairāk

Kaut arī bieži nākas dzirdēt, ka skolotāja darbs mūsdienās nebūt nav no pateicīgākajiem, tomēr pedagogisko izglītību iegūt vēlas daudzi. Rēzeknes Augstskolas Pedagoģijas fakultātē šogad bija 131 absolvents. Dienas nodaļu beiguši 59, bet neklātie-

● Tāds ir nepazīstamais augs, pie kura nefeotografējusies Gaļinas kundze. Varbūt kāds zina šī skaistuļa nosaukumu?

nes studijas – 58 studenti. 14 studenti apguvuši angļu valodas skolotāja profesiju tālākizglītības studiju programmā, viņiem tā ir jau otrā augstākā izglītība.

Studentu vidū joprojām populārākā ir darbmācības skolotāja specialitāte, reitinga ziņā tai se-

ko sākumskolas un svešvalodu skolotāji. Pēdējo gadu pieredze rāda, ka sevišķi neklātienes studentu vidū arvien vairāk parādās vidējās un pat vecākās paaudzes ļaudis. Tas lieku reizi apliecina, ka mācīties nekad nav par vēlu.

«Rēzeknes Vēstis»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Plaušanas sacensības Krāslavā

Noslēdzies pirmais Krāslavas rajona plaušanas čempionāts, «otika z/s «Avots - G» lauks. Kīkotāji cer, ka šis pasākums kļūs pat tradīciju. Dalībniekiem vajadzēja prasmīgi apvienot visu, kas vajadzīgs uzvarai – ātrumu, plaušanas tīrību, gludumu, vāla taisnumu. Pirmie pa-

pāriem uz starta stājās vīri, kas cīnījās par vietām A klasē (izkaps asmens garums līdz 90 cm). Varētu teikt, ka viņiem stipri paveicās, jo pirmos uzmundrīnāja ar dziesmām. Arī ar aplausiem neviens neskopojās ne sākumā, ne beigās. Savu lomu vietu sadalījumā nospēlēja arī Fortūna – vienam tika lauciņš ar biežāk saaugušu zāli, otram izkaps grieza plānāku. Starplaiķā firma «Cemeņi ASK» organizēja zāles plaušanas tehnikas un krūmgrie-

žu paraugdemonstrējumus. Pēc tam uz starta tikai aicinātas sievietes. Savukārt «karāļi» – ar izkaps asmeni vīrs 90 cm – izrādījās tikai divi. Viņiem bija tas gods noslēgt sacensību daļu. A klasē zeltu izcīnīja izvaltietis Alberts Leikums, kurš pērnā gada valsts plaušanas sacensībās izcīnīja 2. vietu. A klasē dāmām Krāslavā 1. vietu izcīnīja Juzefa Gribule no Izvaltas, Karaliskajā klasē 1. vieta – Albertam Leikumam.

Atbalsts lauku bibliotēkām

Krāslavas rajona Šķeltovas pagastā 5. jūlijā būs grāmatu svētki akcijas «Atbalsts lauku bibliotēkām» ietvaros. Četras politiskās partijas Krāslavas rajona bibliotēkām dāvās grāmatas 1000 latu vērtībā. Šo akciju organizē rakstniece un žurnāliste Biruta Eglīte, un tā iecerēta kā atbalsts lauku

cilvēkiem jaunu grāmatu un preses izdevumu iegādē. Pirmsvēlēšanu laikā partijas izdod milzīgu daudzumu nevienam nevajadzīgas «literatūras», ar ko tiek aplīmēti stabi un izkārtnes. Pēc neilga laika tas viss tiek kasīts nost, un nauda ir izsviesta vējā. Daudz labāk šo naudu novirzīt lauku bibliotēkām, uzskata B.Eglīte.

«Ezerzeme»

JĒKABPILS RAJONĀ

Cukurfabrikas bankrota procedūra tuvojās noslēgumam

Maksātnešpējīgās «Jēkabpils cukurfabrikas» kreditoru sapulce apstiprināja uzņēmuma bilanci un nolēma vērsties tiesā, lai tā atzītu uzņēmumu par bankrotējušu. Visi uzņēmuma īpašumi ir izpārdoti, un no šiem līdzekļiem daļēji izdevies norēķināties ar kreditoriem. Algas (samaksāti arī nodokļi) un atļaušanas pabalstu simtprocentīgā apmērā saņems arī uzņēmuma darbinieki. Uzņēmums pilnībā norēķinājies arī ar cukurbiešu audzētājiem. Gandrīz simtprocentīgu nodokļu samaksu saņēmis arī Valsts ieņēmumu dienests, kuram bija plānots samaksāt 130 000 latus. Pilnīgiem norēķiniem ar VID pietrūkst 6000 latu. Ar gūtājiem līdzekļiem nebija iespējams atdot parādus firmām, kas «Jēkabpils cukurfabrikai» piegādāja biešu sēklas un minerālmēslus. Cukur-

biešu audzētājiem bija plānots nomaksāt 110 000 latus, bet darbiniekiem, ieskaitot nodokļus, – 63 000 latu.

Beidzot jāizšķiras starp Zemgali un Latgali

Līdz šī gada septembrim Jēkabpils rajona pašvaldībām jāizšķiras, kuram plānošanas reģionam tās vēlas piederēt. Šāda prasība izteikta reģionālās attīstības likumā. Šobrīd Jēkabpils rajons sadarbojas ar diviem – Latgales un Zemgales – reģioniem. Kopīgi tiek veikts plānošanas darbs, iesniegti projektu pieteikumi investīciju saņemšanai. Kā liecina pēdējā pašvaldību aptauja, 8 pašvaldības vēlas piederēt Zemgalei, 4 – Latgalei, 4 gribētu veidot Sēlijas novadu, bet 6 nav konkrēta viedokļa. Padomes locekļi vienojās, ka līdz rudenim būtu jāvienojas par kopīgu attieksmi, jo pretējā gadījumā pašvaldību dažādie viedokļi var radīt iespaidu, ka rajons reģionālās reformas

gaitā jādala starp Zemgali un Latgali.

Būvē gulbūves pieturvietas

Vīpes pagastā autobusu pieturvietā «Stūrnieki» autobusa gaidītāju, kā arī garābraucēju acis priecē jūnija pirmajā pusē uzbūvētais gulbūves pieturas paviljons. Patīkams jaunums ir ne tikai tā pievilcīgā ārīene, bet arī praktiskais noderīgums. Cilvēki, gaidot autobusu, var ne vien paverties zem paviljona nojumes jumta, bet arī sēdēt uz soliņiem, kas izvietoti kā paviljona ceļa pusē, tā arī aiz tā sienas, lai gaidītāji aukstā laikā varētu patverties no vēja un nokrišņiem. A/s «Latvijas autoceļu direkcija» Jēkabpils nodaļas vadītājs Andris Rūrāns informēja, ka jaunie pieturvietu paviljoni tiek būvēti, ņemot vērā iedzīvotāju sūdzības un lūgumus, tajās vietās, kur pulcējas daudz pasažieru un nav nojumes. Iepriekš divas līdzīgas pieturvietas izbūvētas arī Variešu pagastā. Būvdarbus veic VAS «Latga-

les ceļi», par līdzekļiem, kas tiek saņemti no Satiksmes ministrijas pakļautībā esošā Valsts Autoceļu fonda. Vienas pieturvietas paviljona izmaksas sasniedz 1000 latus. Šādu pieturu būvniecība Jēkabpils rajonā turpināsies, taču, cik to būs, atkarīgs no līdzekļu apjoma, jo primārais pienākums ir ceļu uzturēšana.

Mācās veidot informatīvos izdevumus

Latvijas Pašvaldību mācību centra Jēkabpils rajona nodaļa rīkoja kursus domes laikrakstu un pagastu informatīvo izdevumu veidotājiem «Vietējais laikraksts pašvaldībām». Mācību kursā varēja apgūt žurnālistikas pamatus – kā rakstīt ziņu, vākt informāciju, kā to atlasīt, veidot reportāžu, sadarboties ar pašvaldībām. Iemēģināt roku žurnālistikā varēja arī praktiskās nodarbībās. To laikā ietilpa ne tikai savas uzrakstītā materiāla stila un valodas izvērtēšana, bet arī pa-

gasta avīžu analizēšana.

Uz Jēkabpili reizi nedēļā informatīvo izdevumu veidotāji dodas no Gulbenes un Viesītes domes, Lubānas, Bērzaunes un citiem pagastiem. Diemžēl vairums Jēkabpils rajona avīžu veidotāji līdz šim izrādījuši minimālu atsaucību. Kursu ietvaros paredzētas mācības maketēšanā datorsalikuma un informācija par reklāmu.

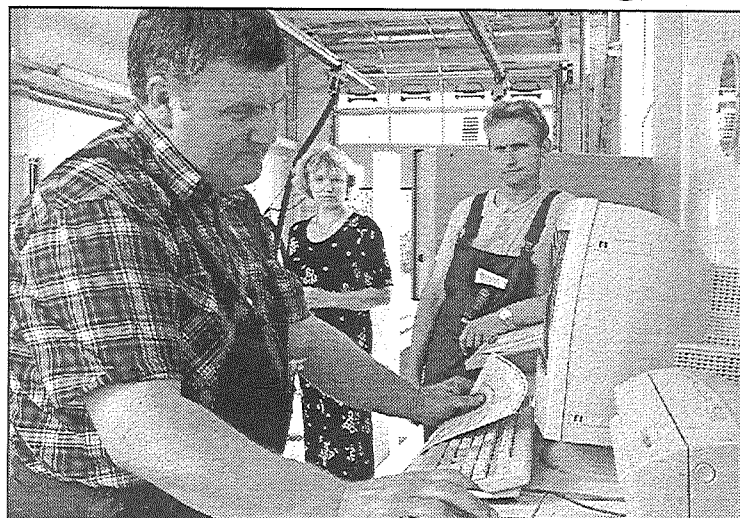
Bērni uzkopj skvērus un parkus

Jēkabpils Valsts ģimnāzijas skolēni pilsētas parkos un skvēros ravē puķes, zālājus un novāc atkritumus. Bērni pilsētas apstādījumus šogad uzkopj pirmo gadu, tādējādi dodot savu artavu pilsētas labiekārtošanā, atstrādājot savas stundas, kas paredzētas skolas izmēģinājuma lauciņos. Bērni strādā grupās pa trim vai pieciem četras stundas dienā. Katru grupiņu pārzina konkrētā skvēra strādāniece, tādēļ nekāda vaļošanās nesanāk.

«Brīvā Daugava»

INFORMĀCIJA, LIKUMĪBA

Jaunā tehniskās apskates stacija Preiļos – pagaidām vienīgā Latgalē

● Automašīnas īpašnieks tehniskās apskates laikā lielākoties ir vērotāja lomā, bet transportlīdzekli pārbauda inspektori Roberts Daukšts un Jānis Repša. Foto: M.Rukosuļevs

Lai pilnīgāk novērtētu automašīnu tehnisko kārtību un šādā veidā tuvotos Eiropas valstu līmenim, Latvijā līdz šī gada beigām visās Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) nodaļās paredzēts izbūvēt transportlīdzekļu ikgadējās valsts tehniskās apskates stacijas. Preiļos uzbūvētā stacija pagaidām ir vienīgā Latgalē, «Novadnieku» informēja CSDD Preiļu nodaļas priekšnieks Andris Strods.

Transportlīdzekļu ikgadējās valsts tehniskās apskates staciju Preiļos sāka būvēt pagājušā gada rudenī. Tā tika atvērta klientiem šī gada 8. martā, bet pilnīgi nodota ekspluatācijā šī gada 5. jūnijā. Staciju būvēja Latvijas un Vācijas kopuzņēmums sabiedrība ar ierobežotu atbildību «AUTEKO & TÜV Latvija», kas arī ir akreditēts veikt tehnisko apskati. Preiļos uzbūvētā tehniskās apskates stacija pieskaitāma pie «mazajām» stacijām, kurā, atšķirībā no «lielajām» tehniskās apskates stacijām, novērtē vieglo un kravas automobiļus ar pilnu masu līdz 3,5 tonnām tehnisko stāvokli. Līdz šī gada beigām Preiļos tehnisko apskati var iziet arī kravas auto, kuru pilna masa ir vairāk nekā 3,5 tonnas, bet nākamgad šo smago auto īpašniekiem tehniskā apskate būs jāiziet

«lielajās» stacijās. Tādas Preiļu rajona iedzīvotājiem tuvākās stacijas būs Jēkabpīlī, Daugavpīlī un Rēzeknē.

Kā «Novadniekam» pastāstīja CSDD Preiļu rajona nodaļas priekšnieks Andris Strods, līdz ar jaunās tehniskās apskates stacijas nodošanu ekspluatācijā inspektoriem Robertam Daukštam un Jānim Repšam, kuri veic tehnisko apskati, ievērojami uzlabojušies darba apstākļi – tā noteik jaunā āpsildāmā angāra tipa celtnē, vairs nav jāstrādā caurvējā. Arī transportlīdzekļu tehniskā stāvokļa novērtēšana tiek veikta daudz kvalitatīvāk un precīzāk, te iespējams atklāt auto defektus, kurus bez īpašām pārbaudēm konstatēt nevar. Pašlaik stacijā auto īpašniekiem tiek piedāvāts arī jauns maksas pakalpojums, kas līdz šim Preiļos nebija pieejams, — diagnostika. Šis pakalpojums varētu noderēt tiem, kuri vēlas pirkt auto jau ar veiktu tehnisko apskati, bet paši vēl las pārliecināties par automašīnas tehnisko kārtību.

Jaunā tehniskās apskates stacija darbojas katru darbdienu no pulksten 8.30 līdz 17.00 bez pusdienu pārtraukuma. Lai gādātu par klientu ērtībām, trešdienās stacija atvērta līdz pulksten 19.00 vakarā, kas dod iespēju iziet auto tehnisko apskati tiem īpašniekiem, kuri to nevar paspēt darba laikā.

Pagaidām kontrolierīci aizstās grāmatiņas

Kopš maija beigām Latvijas Republikas Autotransporta direkcijas Licencēšanas daļā darba devēji var iegādāties transportlīdzekļu vadītāja darba un atpūtas laika uzskaites personīgās kontrolgrāmatiņas. Tās saskaņā ar LR Ministru kabineta noteikumiem nr. 137, kas pieņemti šī gada 26. martā, jāreģistrē kā stin-

grās uzskaites dokuments.

Ministru kabineta noteikumi atļauj pārejas periodā – līdz 2005. gada 1. janvārim – pasažieru neregulāros iekšzemes un kravu pārvadājumos ar kontrolgrāmatiņām aizstāt transportlīdzekļu uzstādāmo kontrolierīci, kas reģistrē vadītāja darba un atpūtas laiku, braukšanas attālumu un laiku.

Aizvadītajās brīvdienās Latvijā avārijās bojā gājuši desmit cilvēki

Brīvdienās Latvijā reģistrēts liels skaits smagu satiksmes negadījumu, kuros dzīvību zaudējuši 10 cilvēki. Liepājas rajonā bojā gājuši divi cilvēki, automašīnai pagrieziena ietriecoties kokā. Avārijūšā un pēc tam degošā mašīnā uz kāda no Madonas rajona ceļiem bojā gājuši trīs cilvēki. Uz autoceļa Dobeles – Bauska kāda automašīna nobraukusi no ceļa un apmetusi vairākus kūlenus, bojā gājusi pasažiere. Taču vislielākā traģēdija notikusi svētdienas vakarā Ādažu – Kadangas autoceļa malā, kur Nacionālo bruņoto spēku seržanta Jāņa Sakirkas smagā reibumā vadītais auto uzbraucis uz ietves, kur bijuši novietoti bērnu ratiņi ar deviņus mēnešus vecām dvīnītēm. Meitenītes avārijas vietā mirušas.

Vai nebūtu pienācis laiks autovadītājiem par braukšanu dzērumā noņemt tiesības uz mūžu?

POLICIJAS ZIŅAS

Ievērojami zaudējumi meža zagļu dēļ

Preiļu rajona policijas pārvaldē saņemti iesniegumi par konstatētām meža zādzībām. Tā 1. jūlijā valsts akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» Dienvidlatgales mežniecība informēja par to, ka 22. aprīlī ap pulksten 10.00 Rušonas pagastā akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» valdījumā esošajā valsts mežā konstatēta patvaļīga augošu koku ciršana. Nociesti 22 koki, kopējais apjoms 36,88 kubikmetri. Valstij nodarīts materiālais zaudējums vairāk nekā 800 latu apmērā.

Tajā pašā dienā saņemts iesniegums par to, ka šī gada maijā Saunas pagastā akciju sabiedrības «Latvijas valsts meži» valdījumā esošajā valsts mežā patvaļīgi izcirsti augoši koki. Materiālais zaudējums – 268,20 lati.

Tiek izzagts arī privātais mežs. Par vienu šādu gadījumu 1. jūlijā saņemts iesniegums no Vārkavas novada Rožkalnu iedzīvotājas Astrīdas R., kura 28. jūnijā konstatēja, ka izcirsti viņai piederošais mežs Vārkavas pagastā. Patvaļīgi izgriezti 15 kubikmetri augošu koku. Visos šajos gadījumos notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Reģistrēta viena avārija

Uz rajona ceļiem aizvadītā nedēļā pagājusi samērā mierīgi, reģistrēta viena avārija. 1. jūlijā Līvānos, Rīgas ielā automašīnas Mercedes Benz vadītājs Mārtiņš K. (Madonas rajona iedzīvotājs), vadot savu transportlīdzekli atpakaļgaitā, sadūrās ar aizmugurē stāvošo automašīnu BMW-518, kas pieder Rudzātu pagasta iedzīvotājam Anatolijam G. Satiksmes negadījumā bojāta BMW-518, cilvēki nav cietuši.

Kokzāgētavā nozagts velosipēds

Preiļu novada Raudovkā no kokzāgētavas telpām 2. jūlijā nozagts vīriešu velosipēds. Nodarīti materiālie zaudējumi 30 latu apmērā. Veicot pārbaudi,

policijas darbiniekiem izdevies noskaidrot vainīgo personu, tas ir kāds 1983. gadā dzimis jauniešs.

Iedūra ar nazi

Gandrīz traģiski 2. jūlijā beidzies kāds incidents Preiļos, kur Liepu ielā Rušonas pagasta iedzīvotājam Leonīdam K. kāds nepazīstams vīrietis iedūris ar nazi kaklā. Vainīgo personu policija jau noskaidrojusi.

Veikalā neievēro kases operāciju kārtību

3. jūlijā notikušās pārbaudes laikā konstatēts, ka Līvānos individuālā uzņēmuma «Pērles-M» tirdzniecības vietā pārdevēja Tatjana M. nav ievērojusi kases operāciju un uzskaites kārtību. Par notikušo sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Valsts ieņēmumu dienestā.

Nelikumīgi tirgo alkoholiskos dzērienus

Policijas darbinieki 4. jūlijā konstatēja, ka Preiļu iedzīvotāja Emīlija P. nelikumīgi tirgojas ar pašgatavotiem alkoholiskajiem dzērieniem. Par to vainīgajai personai tika sastādīts administratīvais protokols un nācās maksāt 100 latus soda naudas.

Veicot profilaktiskos pasākumus un operatīvās darbības Stabulnieku pagasta «Vilciņos», Preiļu policijas iecirkņa inspektori atklāja, ka divas vietējās iedzīvotājas Bronislava S. un Inga O. nelikumīgi tirgojas ar alkoholiskajiem dzērieniem. Abām kundzēm sastādīti administratīvie protokoli un nosūtīti uz Preiļu rajona tiesu, kur katrai tirgotājai likts samaksāt 100 latus soda naudas.

Veicot profilaktiskos pasākumus Sutru pagastā, 3. jūlijā policijas darbinieki pieķēra, savās mājās nelikumīgi tirgojot alkoholiskos dzērienus, šī pagasta iedzīvotāju Janīnu F. Arī viņai nāksies šķirties no 100 latus lielas soda naudas.

Administratīvais protokols par nelikumīgu alkohola tirdzniecību 3. jūlijā tika sastādīts

Līvānu iedzīvotājam Nadeždai K. Nozagti elektrības vadi...

6. jūlijā Galēnu pagasta iedzīvotājs Staņislavs U. konstatēja, ka no 0,4 kw elektrolinijas noņemti alumīnija elektrovadi 1,5 kilometru garumā. Policija noskaidro lietas apstākļus.

...un alumīnija muca

Ar iesniegumu par to, ka 7. jūlijā no lauka pazudusi alumīnija muca 500 litru tilpumā, policijā griezās Silajāņu pagasta iedzīvotājs Andris S. Īpašniekam nodarīts materiālais zaudējums 45 latu apmērā. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Brauca dzērumā

Ceļu policisti 3. jūlijā alkohola reibumā pie automašīnas Audi-80 stūres pieķēra 1981. gadā dzimušo Preiļu iedzīvotāju Genādiju A. Izrādās, ka līdzīgu pārkāpumu viņš izdarījis atkārtoti gada laikā.

Huligānisms gadījumi un ģimenes skandāli

Riebiņu pagasta iedzīvotāja Raisa L. 1. jūlijā griezās policijā ar iesniegumu sakarā ar to, ka viņas dēls Pjotrs L. alkohola reibumā pret viņu izdarīja huligāniskas darbības. Vainīgajam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Tajā pašā dienā alkohola reibumā ģimenes skandālu sarīkoja preilietis Petras Š. Arī viņam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Vārkavas pagasta iedzīvotājs Edgars N. 1. jūlijā uzrakstīja iesniegumu, kurā sūdzējās, ka 11. jūnijā tā paša pagasta iedzīvotāja Taisija B. pret viņu veica huligāniskas darbības.

Dienu vēlāk policijā reģistrēts Sutru pagasta iedzīvotājas Anastasijas S. iesniegums, jo 30. jūnijā ap pulksten 11.20 viņu necenzētiem vārdiem nolamājis Pēteris S. Necenzēto vārdu lietotājam policijas darbinieks sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Brīdinājums par bezkaunīgu rīcību

11. jūnijā Preiļu rajona tiesa slēgtā sēdē izskatīja materiālus par audziņoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu divām nepilngadīgām meitenēm no Aglonas un Līvāniem.

Konfliktsituācija šī gada 5. martā notikusi Preiļu arodvidusskolā, un sakarā ar to, ka gan vainīgās personas, gan cietuši ir nepilngadīgi, uzvārdus šoreiz nenosaucsim. 5. marta vakarā ap pulksten 23.00 Preiļu arodvidusskolas dienesta viesnīcas telpās skolas audzēkņi gatavoja naktsmieram. Divas jaunietes ienāca

blakus istabīnā, lai, kā pašas teica, paskatītos pa logu laukā. Bez jebkāda iemesla, it kā jokojoties, viņas sāka uzmākties meitenei, kas jau bija devusies pie miera. Vispirms viņas novilkta jaunietei naktskreklus, bet tad arī apakšveļu un vēl aplēja ar ūdeni, visbeidzot atņēma arī gultas veļu. Šāda bezkaunīga rīcība turpinājās apmēram 30 līdz 40 minūtes. Cietušajai nācās slēpties vannas istabā, kur viņa piesedzās ar dvieļi. Notikušo vēroja arī citas arodvidusskolas audzēknes, kā arī zēni, kuri gan jau pašā sāku-

mā aizgāja projām.

Sakarā ar to, ka notikusajā vainojamās personas līdz šim nebija izdarījušas likumpārkāpumus, nepilngadīgo lietu inspekcijas uzskaitē nesastāv un savai skolas biedrenei vēlāk atvainojās, tiesa uzskatīja par nepieciešamu abām piemērot audziņoša rakstura piespiedu līdzekli – izteikt viņām brīdinājumu.

Pēc Preiļu rajona tiesas materiāliem

Lappusi sagatavoja
L. Kirillova

PAR VISU...

«eomaija skanorija», kas aptuveni nozīmē «rītausmas mātes, kura kāpelē pa kokiem». Profesors paziņojis, ka starpposms starp pelēm un cilvēkiem tomēr bijuši pērtiķi.

Ko tas varētu nozīmēt?

Esam raduši, ka ceļa zīmes ir domātas tam, lai jebkurš satiksmes dalībnieks, tās ievērojot, varētu droši braukt un iet, būdams pārliecināts, ka arī visi citi tās tikpat citīgi ievēro. Taču gadās arī kuriozi, viens no tādiem pamanīts Preiļos, Turgus laukumā 5 atrodosās ēkas pagalmā. Uzlikta ceļa zīme «Apstāties un stāvēt aizliegts» transportlīdzekļu vadītājiem rada neizpratni, jo tās novietojums ir visai divains, par ko jūs varat pārliecināties fotogrāfijā. Ko tas varētu nozīmēt?

Cienijamie lasītāji! Ja jums ir radies kāds skaidrojums, rakstiet un zvaniet uz «Novadnieku». Interesantākās atbildes publicēsim.

Preiļos notiek jauno mākslinieku plenērs

Preiļieši noteikti būs pamanījuši, ka jau pagājušajā nedēļā pilsētā un tās apkārtnē strādā jaunie mākslinieki. No 1. līdz 15. jūlijam te notiek Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles studentu un Rēzeknes mākslas vidusskolas vizuāli plastiskās nodaļas audzēkņu vasaras plenērs (plenērs – fr. *plein air*, gleznošana brīvā dabā, red.). Trīs desmiti jaunu cilvēku ar eļļas krāsām uz audekla fiksē ainavas, kas mums, vietējiem iedzīvotājiem, ikdienā ir tik pierastas un zināmas.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja māksliniece Silvija Berezovska, vasaras plenēru Preiļos finansē novada dome, novada kultūras centrs un atbalsta Preiļu rajona padome. Taču šis nav pirmais mākslinieku izbraukums uz mūsu pilsētu. Muzeja krājumos atrodas darbi pat no 1980. gada – zīmējumi un akvareļi. Mākslas akadēmijas stu-

dentu plenērs pilsētā bija arī 1995. gadā, bet pēdējo reizi – 1998. gada vasarā, kad Preiļos gleznoja tādi pazīstami mākslinieki kā Jāzeps Pigoznis, Osvalds Zvejsalnieks (7. Sacimas deputāts) un Helēna Svilāne-Kuzmina. Vairāki viņu darbi kā dāvinājums atstāti Preiļu novada domei, Preiļu valsts ģimnāzijai un muzejam.

Šīs vasaras plenērā Preiļos piedalās aptuveni trīsdesmit jaunie mākslinieki, sava pasniezēja Anatolija Zelča vadībā viņi glezno parku, pilsētas ielas, cilvēkus, apkārtnes ainavas un sola vairākus darbus arī šoreiz dāvināt mums, Preiļu iedzīvotājiem. Plenēra noslēguma izstāde paredzēta 12. jūlijā. No pulksten 10.00 līdz 13.00 gleznas visi interesenti varēs aplūkot kinoteātri «Ezerzeme». No Preiļiem studenti dosies uz Livānu novada Turku pagastu, kur jau ar nepacietību viņus gaida Jaunsilavās. Paredzēts gleznot Daugavas skatus un vairākus objektus Livānos.

L.Kirillova

SPORTS

Futbola kaislības Livānos

Šogad Livānu novada futbola čempionātā piedalās astoņas komandas: **Namejs, Sala (Jēkabpils), Athletic Stars, Stingers (Jersika), Barons, Policija, Rožupe un Livengoft.** Čempionātu organizē futbola klubs «Livāni» sadarbībā ar Livānu novada domi.

Sacensību galvenais tiesnesis Valdis Čingulis informē, ka šogad čempionāts tiks izspēlēts no 2. jūlija līdz 15. augustam. Regulārā čempionāta spēles notiek katru otrdienu un ceturtdienu Livānu pilsētas stadionā no pulksten 17.00 līdz 21.00. Tas būs viena apļa turnīrs, viena komanda tiksies ar otru, tad – atkarībā no izcīnītās vietas – pirmās vietas ieguvēji tiksies ar astotās vietas ieguvējiem, otrās – ar septīto un tamlīdzīgi. Savukārt uzvarētāji

tiksies pusfinālā savā starpā, zaudētāji mērosies spēkiem par 5.-8. vietu. Pusfināla uzvarētāji cīnīsies par čempiontitulu, bet zaudētāji – par trešo vietu. Šogad komandas ir «pastiprinātas» gan ar viesspēlētājiem, gan ar spēlētājiem, kas pārnākuši no citām komandām. Turnīrā spēlē Raimonds Vaikulis (*Namejs*), Aigars Salenieks (*Athletic Stars*), Andris Čevers, Vitālijs Turčinskis (*Policija*), Imants Rukša (*Rožupe*).

Pirmās kārtas rezultāti: *Namejs* – *Livengoft* 4:2, *Sala* – *Rožupe* 2:0, *Athletic Stars* – *Policija* 2:2, *Stingers* – *Barons* 1:8.

Otrās kārtas rezultāti: *Rožupe* – *Athletic Stars* 0:1, *Livengoft* – *Barons* 4:0, *Policija* – *Stingers* 6:0, *Namejs* – *Sala* 1:5.

Livānu futbola čempionāta spēļu kalendārs (priekšsacīkstes)

IV kārtā 11. jūlijs, ceturtdiena
17.00 *Livengoft* – *Policija*
18.00 *Rožupe* – *Barons*
19.00 *Namejs* – *Stingers*
20.00 *Sala* – *Athletic Stars*
V kārtā 16. jūlijs, otrdiena
17.00 *Policija* – *Rožupe*
18.00 *Athletic Stars* – *Livengoft*
19.00 *Stingers* – *Sala*
20.00 *Barons* – *Namejs*

VI kārtā 18. jūlijs, ceturtdiena
17.00 *Namejs* – *Policija*
18.00 *Livengoft* – *Rožupe*
19.00 *Sala* – *Barons*
20.00 *Athletic Stars* – *Stingers*

VII kārtā 23. jūlijs, otrdiena
17.00 *Stingers* – *Livengoft*
18.00 *Barons* – *Athletic Stars*
19.00 *Policija* – *Sala*
20.00 *Rožupe* – *Namejs*
25. jūlijs, ceturtdiena būs čempionāta spēļu rezerves diena.

G.Kraukle

Preiļu futbolisti uzvar pļaviņiešus

Kā viegla pastaiga izvērtās Ziemeļaustrumu futbola ligas čempionāta pēdējā spēle *Preiļi/AS Preiļu siera komandai*, jo viesos bija jāspēlē ar ligas pastarīti futbola kluba *Pļaviņas DM komandu*.

Lai arī pirmajā puslaikā maz-

liet nācās panervozēt (tas noslēdzās «tikai» ar 2:1 preiļeniešu labā), kopumā problēmu nebija nekādu. Ļoti veiksmīgu spēli aizvadīja V.Jackins, kurš guva četrus vārtus, viņam piebalsoja V.Fjodorovs ar diviem un M.Pizelis ar vieniem vārtiem. Kopumā uzvara ar 7:2. Pēc šī panākuma Preiļu komanda ar četrās

spēlēs gūtiem 9 punktiem atrodas 3. vietā. Pārējo spēļu rezultāti: *Gulbene* – *Rēzeknes Dīzvanagi II* 1:1, *Alūksnes MSB* – *Jēkabpils SS/Namejs* 1:3. Nākošo spēli *Preiļi/AS Preiļu siera* aizvadīs 14. jūlijā Rēzeknē.

A.Martusevičs,
Ziemeļaustrumu Futbola ligas sacensību direktors

DERĪGI PADOMI

- Ja paklājā iemīdīta košļājama gumiņa, uz tās uzliek ledu gabaliņu, un jau pēc brīža košļājama gumiņa atdalīsies.
- Zāles plāvēja naži neaplīp ar noplauto zāli, ja tos izezē ar eļļu.
- Lai skrūvi ieskrūvētu grūti pieejamā vietā, to izdur cauri līmlentes gabaliņam ar lipīgo pusi uz augšu, skrūve turēsies pie skrūvgrieža.
- Lai darbarīki nesarūsētu, kastē ieliek koka ogli, krītu vai pretkožu līdzekli. Tie uzsūc mitrumu.

- Putnu mēslus no markzēm noberž ar veļas pulveri un cietu suku.
- Netīras spēļu kārtis uzmaniģi norīvē ar odekolonu un, kad tas nožuvušas, nospodrina.
- Skudras no puķu dobēm atvairā ar citronu šķēlītēm vai mizām.
- No zilumiem ātri tikt vaļā palīdzēs kompreses no sīpola un medus. Uz smalkas rīves sarīvē nelielu sīpolu, sajauc ar vienu ēdamkaroti medus un maisījumu uz divām stundām pieliek pie ziluma.

«ZĪLĪTE» un «EZIS» jūlijā

«ZĪLĪTE» — žurnāls bērniem par dabu — jūlijā:

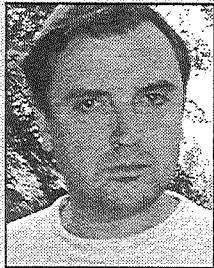
- iepazīstina lasītājus ar dažādiem kukaiņiem — ar jāntārpiņiem, kuri nav nekādi tārpiņi, ar kodēm, kuras ēd ne tikai drēbes, ar skorpijmušām, kuras tēlo skorpionus;
- stāsta par krūmusūni, kuru var arī no žurnāla izgriezt un izpeldināt;
- publicē Ineses Zanderes dzejoļus, kurus var arī dziedāt;
- rāda ornitologa Jura Lipsberga gatavotā ūpju ligzdā izaugušus ūpēnus;
- piedāvā jokus un uzdevumus.

«EZIS» — žurnāls maziem bērniem — vasaras vidū:

- aicina lasītājus veidot savas planētas maketu;
- skaidro, kāpēc stārķim melni spārni;
- publicē Mārča Kalniņa vasarā dziedamu dziesmu ar Māra Rungļa vārdiem «Meža taka»;
- «Runča pasakās» vēsta par lāci, kas izglābj mednieku;
- ķircināmpantos ķircina Annas. Piemēram:

*Iksi, kaksī, pjuksi, raksi,
Eitā, Anna, kuku, kannā.
Viens, divi, trīs,
Nu tu esi brīvs
Kā balts mušpapīrs!*

Kas, jūsuprāt, vainojams pie tā, ka uz ceļiem notiek tik daudz transporta līdzekļu negadījumu?

Sandis Šķēps, uzņēmuma direktors:
— Pie tā vainojami paši autovadītāji, kas neizvēlas pareizu braukšanas ātrumu, kā arī pārvērtē savas braukšanas spējas. Bieži ir alkohola reibumā. Autovadītāji nereti pārsniedz

atļauto braukšanas ātrumu, viņiem ir maza pieredze. Sevišķi tādi, kuri autovadītāja tiesības ieguvuši tikai nesen. Jābūt kaut kādām iemaņām, lai neapjuktu dažādos gadījumos. Ir jāzina, kā mašīnu savaldīt, kad strauji jābremzē. Reizēm, braucot arī ar atļauto ātrumu, var ietekmēt slikta ceļu kvalitāte, jo mašīnu sāk mētāt, un nepieredzējis braucējs netiek ar to galā. Man pašam ir 19 gadu auto-braucēja stāžs un līdz šim satiksmes negadījumi nav piedzīvoti.

Dzintars Naumovs, autovadītājs:

— Vaina ir tāni apstākļi, ka cilvēkiem nereti patīk iedzert. Braucot reibumā, paspārliecinātība palielinās. Bet uzmanība pazeminās, un reakcijas laiks pagarinās. Daudz ir arī nemākulīgu braucēju, kas tiesības saņēmuši nesen, bet uzskata, ka prot visu. Tomēr visvairāk vainojams «zaļais pūķis». Man pašam gadījās piedzīvot vieglu sadursmi, jo pie stūres biju aizdomājies un laikā nepaspēju reaģēt uz citu automobili. Autovadītāja tiesības man ir divus gadus, bet faktiskais braukšanas stāžs ilgāks.

Natālija

Volosanova, policijas pārvaldes darbiniece:

— Domāju, ka visi pārāk ātri brauc. Bieži brauc dzērumā. Avāriju skaits palielinājies arī tadēļ, ka tagad ir daudz vairāk automašīnu. Sievietēm vajadzētu sekot, lai virieši nesētos dzērumā pie stūres. Bet, ja kādu no tā nevar atrunāt, tad vismaz pacensties, lai mašīnā kopā ar piedzērušos vadītāju nebrauktu bērni un pusaudži. Arī pašām sievietēm nevajadzētu sēties automašīnā, kuru vada piedzēries braucējs.

Valērijs Kļavinskis no Saunas pagasta:

— Tam cēlonis ir braukšana alkohola reibumā. Man ir nācies vadot automašīnu, sastapties ar tādiem pretimbraucējiem, kas brauc dzērumā. Viņu uzvedība nav prognozējama, rada riskantas situācijas. Tādus braucējus biežāk gadās redzēt novakarēs. Man autovadītāja stāžs ir 12 gadi, braucu ar ātrumu 90 — 100 kilometri stundā, un gandrīz nekad neesmu sēdies pie stūres reibumā.

Janīna Švalbe, pensionāre:

— Mani šokē šie notikumi. Bet visvairāk tas, ka bojā iet mazi bērni un jauni cilvēki. Kā var notikt, ka uz ietves stāvošiem bērnu ratiņiem un jauniešiem var uzbraukt ar automašīnu? Uzskatu, ka no autovadītāju puses tā ir šausmīga bezatbildība. Domāju, ka arī vainīgo sodīšana ne vienmēr ir taisnīga un ne vienmēr viņi saņem pēc nopelniem.

L.Rancāne
Foto: M. Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

Domše Latvija

PĒRK PAPIRMALKU

- ✓ Apmaksa tūlītēja
- ✓ Sniedz transporta pakalpojumus
- ✓ Slēdz ilgtermiņa sadarbības līgumus

Uzziņas: Rīgā, Gāles ielā 2, tālr. 7508878

Preiļu arodvidusskola organizē maksas pavāru kursus.

Tālr. 9436122, 53-22864.

11. jūlijā pārdod dažādu šķirņu jaunputnus (2-6 mēn.), brūnas un baltas dējējvistas (10-12 mēn.), šķirotus cājus, broilerus (1 mēn.), pīlēnus, baltos un pelēkos zoslēnus (ar attaidīti), gailīšus, barību. Sījukalnā 7.00, Galēnos 7.10, Stabulniekos 7.25, Riebiņos 7.40, Preiļos 7.55, Sutros 8.25, L.Pupajos 8.35, Pieniņos 8.50, Smelteros 9.00, L.Anspokos 9.10, Priekuljos 9.20, Rudzātos 9.35, Rožupē 9.55, Līvānos 10.10, Jersikā 10.35, Upeniekos 10.45, Starēs 11.00, Vanagos 11.10, Upmalā 11.25, Vārkavā 11.35, Pilišķās 11.50, Ančkinos 12.05, Anspokos 12.20, Kastīrē 12.30, Aglonas st. 12.40, Aglonā 12.55, Jaunaglonā 13.10, Ārdavā 13.30, Aizkalnē 13.45, Raudaukā 13.55, Pelēcos 14.05, Nīdermūžā 14.05. Tālr. 21270, 9186065.

Piektīdien, 12. jūlijā pārdod jaunputnus (2-5 mēn.), labas dējējvistas (12 mēn.), šķirotus cājus (1-30 dien.), baltus un raibus zoslēnus, pīlēnus, paaugušos pīlēnus (pavairošanai), paipalas, barību. Cenas pieņemamas. Tālr. 4622187, 9158908. Jaunaglonā 7.45, Aglonā 8.00, Rušonā 8.15, Baškos 8.30, Kastīrē 8.40, Anspokos 8.50, Preiļos 9.00, Riebiņos 9.35, Pieniņos 9.50, Stabulniekos 10.05, Galēnos 10.20, Sījukalnā 10.35, Polkoronā 10.50, Smelteros 11.05, L.Anspokos 11.20, Priekuljos 11.30, Rudzātos 11.45, Stekos 11.55, Turkos 12.05, Zundānos 12.15, Jaunslāvas 12.25, Līvānos 12.40, Rožupē 13.05, Vanagos 13.20, Sutros 13.35, Ančkinos 13.50, Vārkavā 14.00, Upmalā 14.15, Arendolē 14.20, Nīdermūžā 14.30, Pelēcos 14.40, Aizkalnē 14.50, Ārdavā 15.00.

SIA «Kārlis Viens» iepērk mājlopus kautsvārā.

Samaksa tūlītēja (pie svēšanas). Formē subsidijas.
Tālr. 6468887, 53-48524.

Lūznavas tehnikumā (Maltas) 2002. gadā var uzsākt šādu profesiju apguvi:

- Zivkopība (zivkopijs),
- Iestāžu darba organizācija un vadība (sekretāre),
- Apdares darbi (apdares darbu tehniķis),
- Ēdināšanas serviss (ēdināšanas servisa speciālists),
- Autotransports (automehāniķis).

Mācību ilgums visās profesijās 4 gadi, iegūstot tiesības iestāties augstskolās. Mācības notiek latviešu un, izmantojot bilingvālās apmācību metodes, krievu valodā. Darba profesijas tiek apgūtas atbilstoši izglītības programmām.

Uzņemšana notiks bez iestājkāmeņiem, konkursa gadījumā pēc vidējās atzīmes un pārrunu rezultātiem.

Dokumenti jāiesniedz līdz 19. jūlijam, vidusskolu absolventiem līdz 20. augustam. Skolas adrese: Lūznava, Rēzeknes raj., LV 4627. Tālr. 46-45370, 46-45481, fakss 46-45345.

Pērk lopus.

Tālr. 55645, 6563019.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 44179, 9161121.

Pārdod

avenes. Tālr. 21444;
upenes. Tālr. 65091 (vakarā);
Mitsubishi Space Vagon, 1986. g. Tālr. 9549177;
graudu sējmašīnu SZ-3,6 (Ls 300), kombaina «Niva» slīpo kameru (Ls 30). Tālr. 41522.

Pērk

dzīvokli vai telpas Līvānos (1. stāvā). Tālr. 9415423, 53-43360.

Dažādi

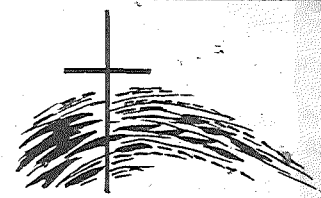
Pazaudēta automašīnas numura zīme DF-4216. Atradēju lūdz zvanīt 9289265.

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus un LOMBARDS izsniedz kredītu pret ķilu katru dienu

Līvānos, Stacijas ielā 1. Tālr. 6780843, 42332, 41221 (vakaros).
Preiļos, Raiņa bulv. 15. Tālr. 53-07068, 23024 (vakaros).

Pastāvīgi iepērk cūkgalu, aitas un teļa gaļu.

Tālr. 9171233.

Pie kapu kalna, kad nu pietrūkst tēva,
Un ceļa nav vairs, kur būs tikties ļauts,
Jums paliks gaišums, ko viņš dzīvē devis,
Kā dzidrais dzintarzemes kalnu strauts.
Izsakām līdzjūtību Valentīnai Luriņai, TĒVU mūžībā aizvadot.
Mājas kaimiņi

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Preiļu novada kultūras centrs

◆ 12. jūlijā pulksten 22.00 Preiļu parka estrādē jauniešu mūzikas klubs. Ipašie viesi: Jana Key, uzstāšanās laiks pulksten 24.00, un Ozols, uzstāšanās laiks pulksten 1.00.

Saunas tautas nams

◆ 13. jūlijā pulksten 20.00 jaunības svētki. Pulksten 23.00 balle, spēlē Einārs no Rēzeknes.

Pelēču kultūras nams

◆ 13. jūlijā pulksten 18.00 pilngadības svētki. Pulksten 22.00 balle, spēlē grupa «Laineri».

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

◆ 10. jūlijā pulksten 20.00 komēdija «Smagi iemīļēties».

◆ 12., 15., 16. un 17. jūlijā pulksten 20.00, 14. jūlijā pulksten 17.30 un 20.00 romantiska drāma «Brīnišķīgais prāts».

RECEPTES

Laša sacepums ar brokoļiem

500 g brokoļu, 600 g laša filejas, 100 g siera, 2 olas, ēdamkarote citrona sulas, safrāns.

Brokoļus vāra sālitā ūdenī (5 minūtes) un nokāš. Olas dzeltenumus atdala no baltumiem, izšķīdina 1/4 glāzē atdzesēta buljona, kurā vārījās brokoļi, pieliek safrānu, pusi rīvētā siera, sāli.

Zivi sagriež gabaliņos, apsāla, sapiparo, aplaka ar citrona sulu un liek ar sviestu iezīstā formā. Starp filejas gabaliņiem liek brokoļus. Visu pārlej ar olu dzeltenumu masu. Baltumus saputo stingrās putās ar šķipsniņu sāls, sajauc ar atlikušo sieru un uzliek uz

brokoļiem un zivs. Cep 220 grādos 15-20 minūtes.

Burkānu pankūkas

200 g burkānu, 2 glāzes piena, 100 g sviesta, 1/2 glāzes mannas, 5 olas, 2 ēdamkarotes cukura, 1/4 glāzes augu eļļas, 1/2 glāze krējuma.

Burkānus siki sagriež un pienā izvāra. Pagatavo burkānu biezeni, pievieno sviestu, mannu un cukuru. Visu kārtīgi samaisa, uzvāra. Pavāra 2-3 minūtes, pēc tam noņem no uguns. Atdala olu dzeltenumus no baltumiem, baltumus saputo. Dzeltenumus iemaisa burkānu mīklā. Masai pievieno saputotus baltumus un cep.

ANEKDOTES

Divi odesieši sarunājas.

— Klau, tie amerikāņi galīgi jukuši uz to veselību!

— Kā tā?

— Nu tad, redz, mana bijusi sieva no sestās laulības apprecējās ar vienu tādū, un šis tagad māca viņai drošu seksu.

— Tas ir kā?

— Nu, redz, tas ir tā, ka viņš guļ

vienā istabā, bet viņa otrā.

— Nu i kā?

— Nu to, ka tas ir droši, sieva ir sapratusi, bet tagad amerikānis cenšas ieskaidrot, ka tas ir sekss.

● ● ●

Ja jums šķiet, ka situācija uzlabojas, tas nozīmē, ka jūs neesat kaut ko pamanījis.